

Kas atsitiktų, jeigu Milwaukee užimtų bolševikai, nušvietė Kerstenas televizijoje

Vasario 1 d. per CBS, antru kanalu, New Yorke pusvalandžio programoje kalbėjo Kerstenas, pirmininkas komisijos Pabaltijo užgrobo aplinkybės tirti.

Atsakinėdamas į klausimus, kurie lietuvių apklaustiems liudininkams, Kerstenas ypatingai pabrėžė dvasią, kuri skiepama sovietinės pradžios mokyklos suole. Jis per televiziją parodė mokyklos vadovėlį, kuriame giriamas Pavlik Morozov, išdavęs savo tėvą ir prieš jį liudijęs teisme, kad tėvas buvo paslėpęs maisto atsargas savo šeimai. Tėvas buvo nušautas. Vaikai kaip sovietiniam didvyriui pastatytas paminklas.

Kalbėdamas bendrai apie šeimos padėtį sovietinėje sistemoje, Kerstenas nurodė, kad ten bandomas mažinti tėvo vaidmuo šeimoje. Jis pabrėžė, kad per Pabaltijo užgrobo tyrinėjimus išryškėjo, jog šimtus tūkstančių išvežant į Sibirą, tėvai būdavo atskiriami nuo šeimos.

Kerstenas pavyzdžiais pailustravo, kaip vyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobas, kaip sovietai ir jų pakalikai veikė, kad užtikrintų tų kraštų kontrolę. Jis davė pavyzdį, kas atsitiktų su Milwaukee miestu, jei jį užimtų sovietai, nurodė, kokios organizacijos būtų tuoj uždarytos, persekiojamos, kokie žmonės nušalinami.

Kalbėdamas apie Molotovą ir Sovietų apgaulingus metodus, Kerstenas paminėjo, kad tuo pačiu metu, kai Molotovas pasirašė su Lietuva sutartį ir užtikrino Lietuvos neliečiamybę, jis pasirašė planus su vokiečiais užgrobti Pabaltijo valstybes. Jis parodė ir žemėlapi, kuriame Lenkija ir Lietuva pasidalinamos su Stalino, Molotovo ir Ribentropo paraisais.

Kerstenas toliau pabrėžė, kad dabartiniai Sovietų vadovai neatstovauja nei užgrobtam kraštui nei pačiai rusų tautai. Višinskis ir kiti neatstovauja žmonių valiai ir kad,

Ryšium su Berlyno konferencija

• **Vlko pirmininkas M. Krupavičius** sausio 15 pasiuntė raštą Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriam. Pirminius Sovietų Sąjungos smurtą Lietuvai, rašte sakoma, kad "jokia realiai teisinga ir pastovi taika negali būti pagrįsta neteisingumu ir nusikaltimu! TSRS veikla, mėginant išgauti dabartinę, jos pačios sukurtos padėties tarptautinį pripažinimą jos okupuotose kraštuose, lauko ne tikta okupuotų tautų valią, net ir tuos pradus, kurie sudaro tarptautinės bendruomenės pagrindą." Dėl to rašte prašoma: "pareikalauti, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė atitrauktų iš Lietuvos visas savo ginkluotas pajėgas, o lietuvių tauta vėl galėtų laisvai atstatyti savo suverenumą ir laisvais rinkimais atkurti politinio gyvenimo pagrindus."

• **Min. K. B. Balutis** notą įteikė Britanijos užsienių rei-

jo nuomonė, galis ateiti laikas, kai Jungtinės Tautos turės atsisakyti pripažinti tų kraštų vyriausybes ir reikalauti, kad juos išmestų iš Jungtinių Tautų.

PROCESIJA šv. Petro ir Povilo bažnyčios šventoriuje, Antakalnyje, Vilniuje, pasitinkant šv. Kazimiero karkasą, perkeliama iš Vilniaus katedros. Prie jo kairėje matomas vysk. K. Paltarokas. Viduryje tarp medžių matosi Lietuvių Mokslo Draugijos namai Antakalnyje.

Sovietų šnipai net Japonijos valdžioje

Tokio. — Japonijos sostinėje tebėra didelis susijaudinimas dėl Juri Rastvorov, sovietų misijos antro sekretoriaus, kuris pabėgo pas amerikiečius ir paprašė azyljo.

Rastvorov papasakojo apie sovietų šnipų tinklą prieš amerikiečius ir japonus. Tinklas toks platus, kad jį ištraukti ir aukšti Japonijos valdžios pareigūnai. Manoma, kad Rastvorov parodė, kaip prieš keleris metus Igor Guzenko, kuris pabėgo iš Sovietų atstovybės Kanadoje ir atskleidė pasauliui šais.

Kerstenas toliau pabrėžė, kad dabartiniai Sovietų vadovai neatstovauja nei užgrobtam kraštui nei pačiai rusų tautai. Višinskis ir kiti neatstovauja žmonių valiai ir kad,

Svarsto mokesčius

Washingtonas. — Kongreso ūkinėje komisijoje svarstomi mokesčiai. Susiduria respublikonų ir demokratų nuomonės. Respublikonai, taigi ir vyriausybė, nori mokesčius palengvinti pramonei, imonėms. Demokratai pasisako už mokesčių palengvinimą vartotojams. Kai vartotojas bus pajėgesnis, pakils bendra gerovė — sako demokratų. Vyriausybės atstovas aiškina priešingai: jei nebus imonių, tai nebus nė algų lapų; jei nebus algų lapų, nebus nė vartotojų.

Vyriausybės projekte nuo mokesčių laisvą sumą siūloma palikti 600 vienam asmeniui per metus. Demokratai siūlo pakelti iki 700. Vyriausybė gautų tada mažiau pajamų apie 2,5 milijono; bet apie 7 milijonai šeimų būtų atleistos nuo mokesčių.

kalų ministeriui Edenui. Atstovas D. S. A. Bačkis įteikė Prancūzijos užsienių reikalų ministeriui Bidault.

• **Memorandumą**, kuriame reikalaujama atitraukti sovietines pajėgas ir prarasti laisvą rinkimus, įteikė užsienių reikalų ministeriam taip pat Vidurio Europos kr. demokratų sąjungai.

Šv. Kazimiero nebėr Vilniaus katedroje

Redakciją yra pasiekusi žinia, kad nuo praėjusių metų gegužės mėn. Vilniaus katedroj šv. Kazimiero kūno jau nebėra.

To Lietuvos šventojo relikvijos iš jo vardo koplyčios Vilniaus katedroje perkeltos į Antakalnį — šv. Petro ir Povilo bažnyčia.

Perkėlimo iškilnėse dalyvavo vyskupas Kazimieras Paltarokas ir būrelis Vilniaus kunigų.

Šis faktas reikšmingas dviem atžvilgiais.

Viena, jis patvirtina ankstesnes žinias, kad Vilniaus katedra yra bolševikų užimta ir desakruota. Jei joje būtų laikomos pamaldos, tai šv. Kazimiero kūno perkelti nebūtų reikėję. Katedroje jis buvo palaidotas ir ten laikomas nuo pat savo mirties. Koplyčia buvo specialiai šventajam pastatyta.

Be to, ir tariamajame vysk. K. Paltaroko laiške, kurį buvo paskelbusi "Laisvė", Aušros Vartai yra suminėti, kad ten dar laikomos pamaldos, bet Vilniaus katedra neminima. Tai irgi ženklas, kad katedra komunistų yra atimta ir paversta jau nebe bažnyčia.

Antras įdomus faktas — šv. Kazimiero kūnas vis netenka ramybės, kai tik rusai įsibrauna į Lietuvą. Pirmą kartą jis iš Vilniaus buvo išvežtas ir paslėptas 1635 metais, kai caras Aleksiejus buvo užėmęs Vilnių, rusai jį degino ir plėšė visą 17 dienų. Antrą kartą šv. Kazimiero relikvijos reikėjo slėpti, kai aštuonioliktojo amžiaus pradžioje Lietuvoje siautėjo švedai ir rusai. Paskutiniai caro laikais, prieš pirmąjį Didįjį karą, rusai taip pat kabinos prie šv. Kazimiero garbinimo. Dabar tam vieninteliui Lietuvos šventajam ramybės neduoda bolševikai, išmetę jo relikvijas iš Vilniaus katedros.

Šios žinios ir dedama fotografija gauta tiesiai iš Lietuvos. Fotografija gauta labai mažytė. Ji yra žymiai padidinta ir dėl ne visai ryški.

Prezidentas pasisakė

Spaudos konferencijoje vasario 3 prezidentas Eisenhoweris pareiškė:

• Nereikia didžiulius ir girtis atominių ginklų galybe. Priešo nenugąsdinsi pasigyrimais, o tik ramiu ir tiesiu veikimu.

• Prezidentas pritaręs sen. Brickerio tokiam konstitucijos keitimo siūlymui, kuris padės pašalinti baimę, kad įgaliojimai sudarinėti su kitom valstybėm sutartis nebūtų piktinaudojami. Tačiau jis nesutiks su jokiais kompromisais, kurie išvestų iš pusiausvyros valdžios padalinimą tarp trijų įstaigų: Kongreso, vyriausybės, teismo.

• Prekyba apsilpo. Esame prisitaikymo laikotarpyje.

MOLOTOVAS TURI PASIŪLYMŲ PILNUS KIŠENIUS

Bet Vakarai vieningai atmetė jo išsiskinėjimus, kurie tik laiką gaišina, o Dulles mokė jį, kaip elgtis prie stalo

Berlynas. Šią savaitę posėdžiauja ministeriai rytiniame Berlyne. Vasario 1 pirmininkavo Molotovas. Jis išdėstė savo planą Vokietijai sujungti:

MOLOTOVAS SIŪLO VISKĄ, KAD TIK NUSUKTŲ NUO RINKIMŲ

1. Sujungta Vokietija turėtų likti nuolatiai nuo visų blokų ir karinių sąjungų;

2. Vokietija turi atsisakyti nuo dabar Rusijos ir Lenkijos valdomų sričių visiem laikams;

3. Būsimoji Vokietijos kariuomenė tegali turėti tik vidaus reikalams sienų ir priešlėktuvinę gynybą.

Molotovo kalbos, trukusios 50 min., didžioji dalis buvo skirta Vakaram kaltinti, kad jie varą Hitlerio politiką, sudarydami Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos bloką, nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą.

DULLES: DIDŽIAUSIAS TAIKOS PRIEŠAS — SOVIETAİ

Vasario 2 pirmininkavo Dulles ir atsakė Molotovui ramia, kandžia ir griežta kalba. Atmetė Molotovo reikalavimus, parėmė vakarų planą Vokietijai

jai sujungti, kuris buvo išdėstytas Edeno dar penktadienį — pradėti nuo laisvų rinkimų. O į kaltinimus, kad Vakarai eina prieš Rusiją ir taiką, Dulles atsakė:

"Didžiausias pavojus pasaulio taikai iš tikrųjų yra tai, kad kai kuriais atvejais viena didžioji karinė galybė, vienos tautos, o kartais ir vieno asmens sprendimu, gali imtis agresijos."

I kaltinimą, kad vakarų valstybės remia Hitlerio politiką,

Gavę pamoką, raudonieji tyli

Korejoje sausio 22 komunistų sovietinai lėktuvai MIG-15 puolė amerikiečių patuliojančius lėktuvus. Tie atsakė šūviais ir vieną MIG-ą numušė. Nei amerikiečiai nepareikšė protesto, nei komunistai.

Tai buvo diena, kada belaisviai buvo paleidžiami. Matyt, Maskva įsakė išmėginti, kaip amerikiečiai atsilieps į provokacijas. Kada amerikiečiai atsakė taip, kaip turi būti atsakoma bolševikams, tie nutilo.

EGIPTO PREZIDENTO

Nauguib pasitiktį vienoje stoty susirinko minia. Tuo tarpu atlikė kitas traukinytis tiesiai į minią. Užmušta 28.

SEN. W. F. KNOWLAND pareiškė žurnalistams, kad yra ieškoma kompromiso suderinti prez. Eisenhowerio ir Brickerio skirtingas pozicijas į prezidento teisių apribojimą.

RYŠIUM SU MARIJOS METAIS

Romos lietuviai išleido sausio 7 iš Romos šv. Tėvo palaimintą Marijos Nekalčiausios širdies statulą į Ameriką. Ji čia bus kilnojama po lietuviškas parapijas.

Paminėtas prez. Wilsonas

New Yorke Carnegie Endowment patalpose vasario 3 surengė buv. Amerikos prezidentui W. Wilsonui paminėjimą Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos komitetai ryšium su jo mirties 30 metų sukaktim. Vadovauti buvo pakviestas L. Europos prezidentas Shepardson, kuris paskaitė sveikinimus prezidento Eisenhowerio, Dulles pavaduotojo Bedell Smitho, našlės Wilsonienės, min. P. Žadeikio, min. B. Balučio ir kt. Kalbėjo kiekvienos tautybės po vieną ar du atstovai. Lietuvių vardu kalbėjo V. Sidzikauskas.

Pažymėtina, kad kalbėdama Mrs. Rooseveltienė šiuo kartu pabrėžė tautų apsisprendimo teisę, kuriai visą laiką gresia pavojus, ir kad pavergtieji turi būti išlaisvinti.

Minėjime dalyvių buvo apie 200. V. Sidzikauskas ta proga kalbėjo ir per Amerikos balsą.

KONFERENCIJA Sovietų zonoje Berlyne. Iš kairės į dešinę sėdi: Molotovas, Zarubinas, McArthur (JAV patarėjas), J. B. Conant (JAV aukštasis komisaras Vokietijai) ir valstyb. sekretorius Dulles.

Ar tautinis komunizmas įmanomas?

Amerikos atstovas Dean, kuris derėjosi su komunistais Korejoje, grįžęs kalbėjo, kad Kinijos komunistai rūpi pirmiausia Kinijos reikalais, o ne pasaulinis komunizmas. Esą amerikiečiai turi tuo pasinaudoti ir atsikelti Kiniją nuo Rusijos.

Anksčiau tas pačias mintis buvo skelbė anglai, laukdami, kad Kinijoj kils titoizmas.

Anksčiau prancūzai tvirtino, kad komunizmas Prancūzijoje pasiduosias prancūzų aukštos kultūros įtakai ir sušvelnėsias, sueuropėsias.

Anksčiau ir patys komunistų vadai kai kuriuose kraštuose tvirtino, kad jų komunizmas būsiąs tautinis, nepriklausomas nuo Maskvos.

Kaip jie visi apgaudinėjo pirmiausia save, o paskui ir kitus, rodo tokių komunistinių vadų likimas Balkanuose, kur jie mėgino eiti "tautiniams" keliais ir kurti Balkanų komunistinių kraštų sąjungą. Tų vadų likimo štai vienas mažas gabalėlis. RED.

PRIEKYJE TIK MASKVOS PATIKETINIS

Antrame pasauliniame kare rusų kariuomenė užėmė Bulgariją. Bulgariai laukė, kad valstybės priekyje bus pastatytas komunistas; tikriausiai tas, kuris buvo vadovavęs po grindžiui kovoje prieš nacių okupaciją. Tokiu buv laikomas Traičko Kostov, nesimpatingas, kalboje niekad nežiūrįs į akis, bet jau nuo 1919 įstojęs į partiją ir nuo 1923 pradėjęs keliones per kalėjimus. Reikalauiamas išduoti savo bendrininkus, jis iš ketvirtos aukšto iššoko pro langą, bet išliko gyvas, užkliuvęs už telefono ir telegrafo laidų. Naciai taip pat jį iškilo į kalėjimą, iš kurio išėjo tik rusams užėmus Sofijos miestą.

Tačiau Maskva nusprendė kitaip. Ji pasirinko ne Kostovą į diktatorių, o atsuntė tam reikalui iš Maskvos Georgij Dimitrovą. Kostovas buvo pakliktas antruojų žmogum. Dimitrovas, kuris Rusijoje išmoko girtuokliauti, protarpiais sirguliudavo, ir niekas neabejojo, kad po jo ateis Kostovas, kuris buvo penkiolika metų jaunesnis už Dimitrovą, nors abudu į partiją buvo įstoję tais pačiais metais.

Maskvoje auklėtas Dimitrovas, atsidūręs Bulgarijoje, pradėjo galvoti ne visai taip, kaip Maskvos žmogui dera.

JIS SVAJOJO APIE TAUTINIŲ KOMUNIZMĄ

Buvo jau 1948 pradžia. Sofijos gandiseiai skelbė, kad kažkas valdžios rengiama. Kalbėjo apie slaptus susitarimus tarp Dimitrovo ir Tito, apie Bulgarijos ir Jugoslavijos sąjungą, apie skilimą tarp Bulgarijos komunistų, apie "tautinę" grupę, vadovaujamą Kostovo, kuri priešinasį sąjungai

su Jugoslavija. Buvo kalbama, kad tokią sąjungą rėmusi Maskva, bet paskiau jau tam priešinosi.

Kalboms apie sąjungą pagrindo davė Makedonija. Tai kampelis, į kurį rankas ėmė tiesti iš karto trys kaimynai. Jugoslavija paėmė Makedoniją, aiškindama, kad Titas padarys federacinę valstybę, kurioje Makedonija bus atskiras narys. Bulgarija aiškino, kad Makedonijoj daugiausia gyvena bulgarai, o Graikijos komunistai aiškino vėl, kad Makedonijai netūraliausiai išėjimas į pasaulį pro Salonikus, kurie galėtų būti Makedonijos sostinė, bet kurie jau yra Graikijos teritorijoje.

Tame karnely 1947 rugpjūčio mėn. komunistas Markos, pasivadinęs generolu ir sukilė-

REP. E. K. BRAMBLETT, respublikonas iš Kalifornijos, Washingtono patrauktas į teismą. Jis ėmė algą žmonai, o jos vietoje turėjo sekretorę. Jam gresia bausmė \$10,000 ar 5 metai kalėjimo.

SPAUDA

Nepasitenkinimas Eur. Laisvės Komitetu

T. Žiburiuose sausio 28 Almus iš New Yorko rašo:

"Jūs bendradarbis ne kartą yra rašęs, jog "Europos Laisvės Komitete" viepataujama keistos nuotalkos, kad jo oficioje, "News from Behind the Iron Curtain", kuris duoda daugybę mėnesinių žinių iš Balkanų (net iš Albanijos) — pabaltiečiai sąmoningai ignoruojami, kad jiems nesudaro ma galimybes kalbėti kaip visiems kitiems į pavergtuosius tautiečius. Kad piktai kalbant, pabaltiečiai ten laikomi pastumdėliais. Į asmeniškų Jūsų korespondento, (kaip žurnalisto) protestus dėl "News" politikos pačiam ELK pirminkui nebuvo net atsakyta. Pagaliau patirta, jog komitete dirbą pabaltiečiai tiek įsidrąsino, kad pagrasino prieš dėl šio "sabotažo" atsakingus "Fair Deal" palikuonis "užleisti" patį "baisųjį senatorių" McCarthy. Nežiūrint šių "privatų" grasinimų, "News" ir sekantį mėnesį išeis be žinių iš

lių vadu, paskelbė "laisvosios Graikijos vyriausybę" ir pradėjo kovą panašiai kaip Ispanijoje, kaip Kinijoje komunistai prieš nacionalinę vyriausybę. Jį rėmė Jugoslavija ir Maskva. Tą patį mėnesį Dimitrovas sudarė su Titu slaptą sutartį sukurti iš Bulgarijos ir Jugoslavijos "Jugoslavijos, arba pietų slavų federaciją."

Dr. W. Bretholz laikrašty "Die Welt am Sonntag" liudija, kad jam tekę tada kalbėtis su Dimitrovu, kuris svajojęs apie tokią federaciją. Dimitrovas pareiškęs:

Balkanų tautos, kurios ligi šiol buvo sviedinys didžiųjų rinkose, susijungs į didžią laisvų tautų federaciją, kurioje tautinė vadovybė priklausys slavams, politinė komunistam. Mes, bulgarai, drauge su jugoslavais padarysim pradžią; rumunai, vengrai, albanai, graikai prie mūsų prisijungs."

Akys Dimitrovo, kuris kitados buvo viso pasaulio dėmesio centre kaip Berlyno reichstago padėgimo bylos vyriausias herojus, dabar šiuos žodžius ištarus vėl degė kaip seno atgijusio agitatoriaus. Jis pakartojo:

"Taip. Balkanai bus slaviški ir komunistiški, ir jokia pasaulyje galybė negalės mūs sukiludyti kelyje į šį tikslą."

"Nežinau — sako Bretholz — koks velnias mane pakurstė dar jį paklausti: ar nė Sovietų Sąjunga?"

Dimitrovas porą akimirkų į mane žiūrėjo, paskui pakilo ir lėtai ramiu balsu pasakė: "Taip, nė Sovietų Sąjunga." (bus daugiau)

PRIE MEKSIKOS sienos į JAV slapta darbams plūsta darbininkai iš Meksikos. Sustiprinti JAV policijos daliniai stengiasi besibraunancius sulaikyti.

ŽMOGUS, KURIS NORI PADARYTI REVOLIUCIJĄ

Žirblis BePastogis jį pavadintų bruzdėlynyku, nors tikroji jo pavardė Amintore Fanfani, jauniausias Italijos min. pirminingas (gimęs 1908), bet išbuves tose pareigose tik 11 dienų dėl to, kad jis bruzdėlynykas.

Būdamas 1947-8 darbo ministeriu, Fanfani terorizavo susiginėjusius darbdavių ir darbininkų atstovus. Pasikviečia juos ir laiko, įtikinėja, iki tie nuvargę sutink su jo siūlymais. Syki pošėdis esą trukęs 40 valandų. Tik porą kartų po valandą Fanfani jį pertraukęs, kad derybininkai galėtų "atsikvėpti". Pats ministeris ir per tas pertraukas nesikėlęs iš savo kėdės, tik su-

Dienos veidai

graužęs porą obuolių ir išgėręs stiklą vandens. Jis nepalaužiamos sveikatos, nepažįsta nuovargio, alkio ir sau maža tereikalauja. Po pertraukos derybininkai išraudusiom akim susitarimą pasirašė ir konfliktą baigė.

Fanfani "nepatogus" žmogus vyriausybėje. Nepatogus kitiem, kurie nori nesiskubinti ir pakliuvę į ministerio kėdę pailsėti. Fanfani ima juos badyti ar griebiasi pats darbų, kurie likę nenudirbti tų kitų ministrų. Tokį įsileisti — tai nebus ramybės. Kai min. pirmininkui de Gasperi buvo pasiūlytas

Fanfani į ministerius, tai jis pasakęs: jei jį pakviesiu, tai jis vieną dieną atsisės prie mano stalo į mano paties kėdę ir sėdės per dieną nepajudėdamas... Bet vis dėlto pakvietė. Ir ne syki.

1947 buvo pakviestas į darbo ministerius. Ligi tol ta ministerija, buvusi "nežinoma", Fanfani joje atsiradus pasidarė "žinoma." Ją išgarsino "Fanfani planas" pastatyti liaudžiai butų. Ne tiek domino siūlymas butus statyti, kiek priemonės surasti jiems pinigų. Visokių priemonių Fanfani sugalvojo, ir mėnesius Italijos spauda dėl to ginčijosi. Nors planas buvo labai "nususintas", bet vis dėl to jis davė 100,000 naujų butų.

Nedarbui sumažinti jis sugalvojo originalų Italijos apželdymo planą. Paskui de Gasperi pakvietė jį į žemės ūkio ministerius, ir ant jo stalo tuojau atsirado žemės reformos greitinimo projektas, paskolų ūkininkams įstatymo projektas.

Pella pasikvietė jį į ministerius — šiuo kartu vidaus. Pats Fanfani sakėsi galįs būti vidaus reikalų ministru, kitaip sakant policijos šefu, bet netinkąs į policininkus, nes iš policininko reikalaujama tam tikro ūgio. Ogi Fanfani buvo mažesnis negu vidutinis. Tuo atžvilgiu jis buvo panašus į Austrijos kanclerį Dollfussą.

Ir savo nusistatymais į Dollfussą Fanfani panašus, nes abudu stengėsi valstybėje socialinius klausimus spręsti pagal enciklikų "Rerum Novarum" ir "Quadragesimo anno" dvasią. O ją pažino labai gerai, nes buvo Milano katalikų universiteto profesorius ir tais klausimais buvo daug raštų prirašęs.

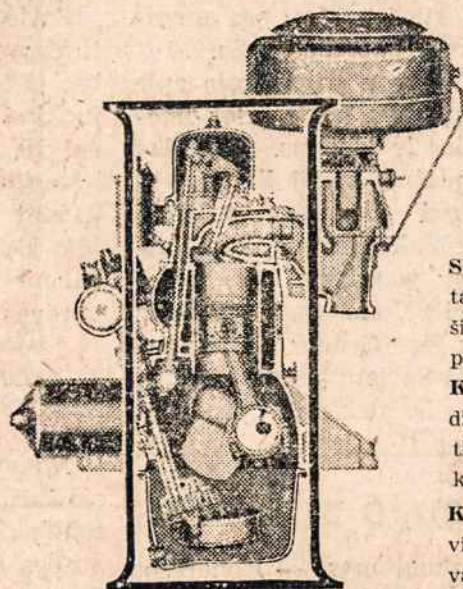
Isijungęs į visuomeninį veikimą, jis virto krikščionių demokratų partijoje kairiojo sparno pirmuoju. Tam sparnui, arba, kaip jie vadinosi, "Iniziativa Democratica", priklausę 60 partijos narių parlamentarų; vidurio sparnui, vadovaujamam de Gasperi, — 90 narių, pačiam dešiniajam 75 nariai. Nors Fanfani mažiausia grupė, bet įsitikinę savo idėjų teisingumu ir jom atsidėję iki pasiaukojimo šie "bruzdėlykai" virto jėga, į kurią visuomenė atkreipė dėmesį. Ir kardinalas Larcara ir monsinjoras Montini palankiai vertinąs jų veikimą.

(Nukelta į 3 pusl.)

Pats moderniausias SIX

Naujausias 115-h.p. (arklio jėgos) ir I pavidalo (bloko) Six yra vieništelis visiškai modernus 6 cilindrių motoras automobilių pramonėje... Tai vienintelis žemės kainos Six su visais savo privalumais!

GILIAI ĮMONTUOTAS I PAVIDALO BLOKAS nuolat žemiau asies, dėl to duoda motorui didesnę jėgą, švelnesnę trauką, tylesnį sukimasi ir ilgesnį amžių.

LAISVAI PASUKAMI VOZTUVAI yra žymiai patvaresni laiko atžvilgiu ir duoda didesnę degimo įtampą.

TRUMPI STOMEKLIAI SU MAŽA TRINTIMI duoda motorui didesnę traukos jėgą ir ne taip greitai jį suėdvi.

SUSPAUSTOS DEGIMO KAMEROS taip pat sunaudoja degalų ir oro mišinį ir duoda žymiai didesnę įtampą.

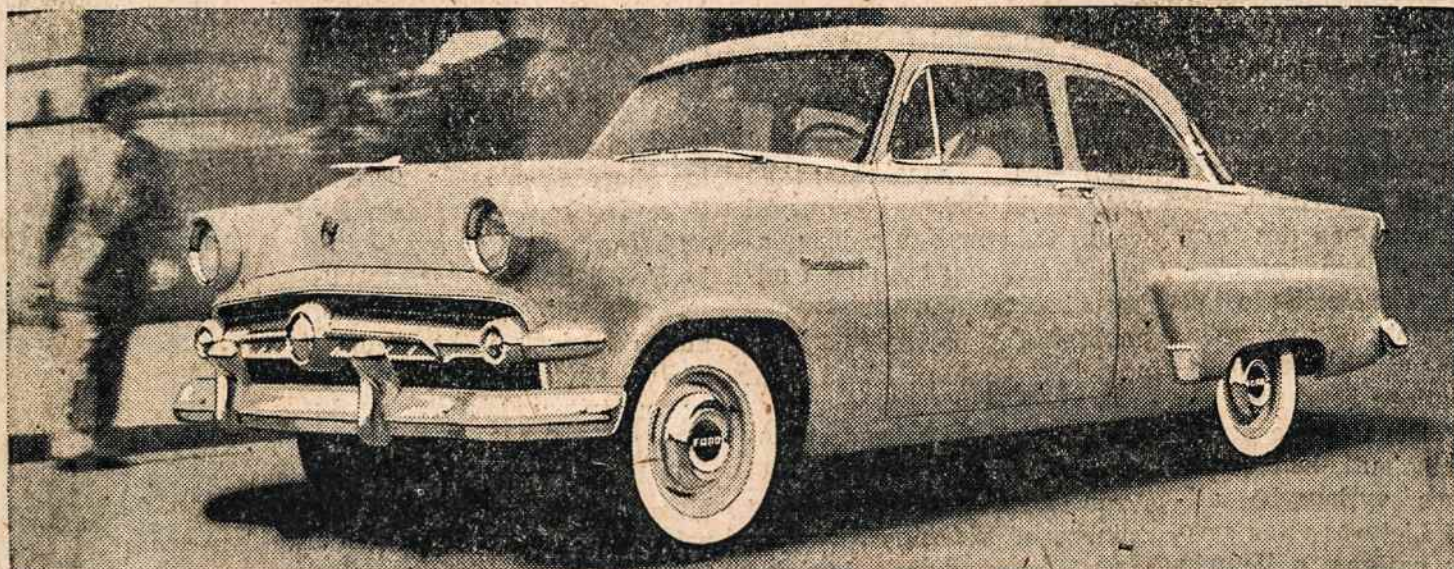
KETURGUBI GIULPTUVAI padidina greitesnį degimą, paspartina motoro įžiebimą ir suteikia švelnų pajudėjimą "GO".

KETURI ASIES GIULIAI palengvina mašiną išbalansuoti ir ją valdyti.

Pats taupiausias SIX

Nei vienas iš amerikoniškų Six, palyginus su Fordo motoru nėra tiek taupus ir ekonomiškąs, jis turi labai mažą trintį ir staigius, trumpus stūmoklius.

Fordo naujieji vožtuvai, aprūpinti visiškai moderniais aukšto degimo prietaisais ir mažos trinties, sutaupo Jums daugiau degalų, negu praėjusių metų Fordo SIX... Six (su overdrive) yra nurungęs visas kitas mašinas, — nepaisant jų dydžio ir kainos, — kurios tik dalyvavo 1953 metų varžybose "Mobilgas Economy Run Sweepstakes". O šiais metais Fordo SIX dar duoda Jums 14% daugiau arklio jėgos! Tai geras dividendas!

Come in and Test Drive the new 115-h.p.

Ford Overdrive optional at extra cost F.D.A.F.

FORD I-BLOCK SIX

P. S. Jūs taip pat galite gauti patį taupiausį naudotą Fordo automobilį pas Fordo atstovą!

SAN FRANCISCO mieste konfiskuota \$261.826 dol., kurie buvo siunčiami komun. Kinijai.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$6.00	Amerikojie metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mėlyna juosta raudonam dugne

Nė viena vėliava pasaulyje nebuvo taip aplieta ir tebelais-toma nekaltų žmonių krauju, kaip bolševikinė — kruvinai raudona. Ji tapo pasibaisėjimo ženklu ir juo paliks istorijoje il-giem amžiam, kiek tik praėjusių laikų atminimas tebesieks.

Dabar mus yra pasiekusios žinios, pačių bolševikų oficialiai paskelbtos, kad tame plėšraus gyvulio ženkle įterpiamas mėly-nas strypas: vertikalinė mėlyna juosta raudoname dugne. Ar tai rodo, kad bolševikinis siausmas keičiasi ir žmoniškėja? Anaipol, jis palieka toks, koks yra buvęs — su milijonais žmo-nių, prispaustų ir kenčiančių anapus raudonos sienos, kur iške-liama nauja vėliava. Tai ką reiškia ta atmaina Sovietų Sąjun-gos valstybiniame ženkle?

Žinome, kad senoje rusiškoje vėliavoje, kurią dar caras ka-bindavo ant savo despotiško koto, būta mėlynos spalvos greta raudonos ir baltos. Bolševikų revoliucijos baltoji spalva buvo paskelbta "niekinga" — spalva kontrarevoliucinių, baltagvar-diečių. Mėlynoji irgi buvo laikoma "netikusia" spalva, nes ji priminė buržujus, vadinamus "mėlynakraujus" aristokratus. Gera liko tik raudona spalva, nes ja lengvai nusidažo sušaudy-to žmogaus rūbas. Bolševikų revoliucija dėl to kruvinai parau-donijo, užliedama kitas dvi caristines spalvas: baltąją ir mėly-nąją. Kai dabar mėlynoji vėl prasišviečia, tai patvirtina du būdin-gus faktus, apie kuriuos jau seniai yra kalbama.

Visų pirma Sovietų Sąjungoje jau nesikratoma ligi šiol keik-tojo carizmo. Bolševizmas yra išvirtęs į marksistinį carizmą su senosios imperialistinės Rusijos tradicijomis ir siekimais. Gar-binami senieji kitų kraštų grobuonys, kaip Jonas Žiaurasis, Pe-tras Didysis, Katryna II. Bolševikai yra net daugiau svetimųjų žemių užgrobė negu jų buvo užėmusi caristinė Rusija. Apie bolševikų imperialistinius siekimus ir sugriežtėjusią nacionalinę rusų politiką niekas jau ir neabejoja. Tai yra aiškus faktas. Se-na rusų mėlynoji spalva tinka naujam bolševizmo veidui. Dėl to jame ir įbrėžtas mėlynas strypas per raudoną dugną.

Antroji melsvumo žymė yra dar įdomesnė. Bolševizmas, se-niai jau netekęs "proletarų globėjo" skraistės, yra pamėlynau-kęs arba suburžuazėjęs. Jei "mėlynakraujais" būdavo pravardžiuo-jami aristokratai, kadangi jie seniau sėdėdavo gražiuose rū-muose ir mažai saulės matydavo, nenudegdavo, tai tokiais nau-jais aristokratais yra tapusi visa kompartijos smetonėlė, kuri Sovietų Sąjungą valdo. Retai kuriame krašte yra toks didelis skirtumas tarp raudonojo buržujaus, aristokrato, ir paprasto darbininko, liaudies. Sovietų Sąjungos tūzai statydinasi vergų rankomis puošnias vilas, naudojasi visokiais privilegijom ir patogumais. Jie jau pamėlynavo, išsiskyrė iš to žemojo luomo, kurio vardui valdžios kėdėsna susėdo. Kai dabar atsieda res-torane, sakysime rytiniame Berlyne, tai jiem jau patarnauja padavėjai su mėlynais frakais ir padavėjos su melsvomis sukne-lėmis. Mėlyna spalva tinka naujiem buržujam.

AUGUST STRINDBERG

ATĖNUOSE

6

Aspazija tapo mašle ir ilgą laiką gėdėjo Periklio. Pusračio nebebuvo, bet likę negau-sūs draugai ją kartais aplan-kydavo. Sokratas iš jų buvo iš-tikimiausias. Vieną vakarą jis sėdėjo jos mažoje viloje.

— Ne, Aspazija, — kalbėjo Sokratas, — aš atkalbinėjau nuo žygio Sicilijon, taip pat Nikija ir astronomas Metonas, bet žygis turėjo įvykti. Alki-bijadis gavo palankų atsakymą iš orakulų.

— Tu tiki orakulais, Sokra-te?

— Ir taip ir ne! Aš turiu, kaip tu žinai, savo demoną, kuris perspėja, bet neperkalbi-nėja, pataria, bet neįsako. Tas vidujinis balsas man pasakė: "Eladė neviešpataus pasauly-jel".

— Tai padarys Roma?

— Taip, bet ne sau!

— Tu žinai, Periklio svajo-nė buvo vieninga Eladė, visų valstybių valstybė...

— Tai buvo Periklio noras, bet dievų valia kitokia. Alkibi-jadižo svajonė, kad Eladė už-kariautų visą pasaulį, taip pat didelė svajonė, bet dievų svaj-dos dar didingesnės.

— Ką duos Atėnams Kleo-no mirtis, kaip tu manai?

— Nieko! Po Kleono ateis Anitas. Kleonas amžinas, tai yra sąvoka.

Nusilpęs ir persenęs Prota-goras pasirodė vidujiniame kieme.

— Štai Protagoras!

— Sofistas! Nemėgstu jo, — pasakė Aspazija, — tai yra piuklas, kuris perpiama bet kokį norą, suklijo jo protavimai atima žmogui tvirtumą.

— Tu kalbi teisingai ir iš-mirtingai, Aspazija, kiek anks-čiau tu būtum sėdėjusi ant tri-kojo, pranašaudama kaip Piti-ja. Galbūt kaip vaidilutė neži-nai to, ką kalbi, bet Dievas kalba tavo lūpomis.

— Ne, Sokrate, aš kalbu tik-tai, ką tu manai!

Priejo Protagoras:

— Viskas tik rodosi, nieko nėra tikro, — pasakė Prota-goras.

— Bet tai tiesa.

— Na, tai nuo to tikrumo griūva mano minčių rūmas, kaip griūva ir visa kita!

— Sudievi! Aspazija, Sokra-te, draugai, tėvyne! Likit svei-ki.

Lietuvių vaikams — tik lietuviškas laikraštėlis

"Eglutės" redaktoriaus Pr. Naujokaičio atsakymas į "Darbininko" klausimus

Ryšium su š.m. "Draugo" nr. 13 įdėta žinute, kad numato-ma reformuoti vaikų laikraš-tėlis "Eglutė", įvedant į jį sky-rių anglų kalba, "Darbininko" redakcija kreipėsi į "Eglutės" redaktorių Pr. Naujokaitį ir davė jam keletą klausimų. Čia duodame tuos klausimus ir at-sakymus:

1. Kodėl atsirado reikalas į lietuvišką vaikų laikraštėlį į-vesti skyrių anglų kalba? Ku-riam tikslui tai būtų daroma?

Kodėl kilo toks sumanymas, negalėčiau tiksliau atsakyti, nes apie tokias numatomas re-formas tesužinojau tik iš spau-dos. Tuo reikalu niekas su ma-nimi nesitarė, neklausė mano nuomonės. Taip pat nesu nieko patyręs apie "Eglutės" per-tvarkymą iš jos leidėjo — Lie-tuvių Kultūros Instituto. Man visai neaišku, kuriam tikslui atsirado toks sumanymas. Ne-jaugi savo rankomis norėtume ugdyti savo gimtajai kalbai in-

diferentizmą ir prisidėti prie greitesnio lietuviukų nutautini-mo?

2. Kaip žiūrite į tokį suma-nymą pedagoginiu atžvilgiu?

Tą sumanymą laikau nieku nepateisinamą: "Eglutės" pre-numeratoriai ir skaitytojai yra tik lietuvių vaikai, kurie moka savo gimtąją kalbą kalbėti. Tai gi jiems angliškas tekstas niekam nereikalingas. O jeigu būtų tas angliškas skyrius tai-komas nemokantiems lietuvių kalbos, tai tada jiems būtų nie-kam nereikalingas lietuviškas skyrius ir jų neskaitomas. To-kiu būdu primesti "Eglutės" prenumeratoriams nereikalin-gą tekstą būtų tikras nesusi-pratimas, o lietuvių kalbos ne-mokantiems tokiu būdu vistiek lietuvių kalbos neįprisi. Be to, "Eglutės" skaitytojų nemaža turime ir kituose pasaulio kraštuose, ne tik Amerikoje. Ką jie veiktu su tuo anglišku skyriumi?

3. Iš ko "Eglutė" išsilaiko?

"Eglutės" leidėjas yra Lie-tuvių Kultūros Institutas, bet jau dveji metai, kaip "Eglutė" verčiasi tik iš prenumeratorių ir šiaip taip pati išlaiko. Žino-ma, jos tobulėjimui parama būtų tikrai reikalinga.

4. Kaip žiūrėtumėte į atskiro angliško laikraštėlio leidimą lietuviškai nemokantiems lie-tuvių kilmės vaikams?

Tokį lietuviškos dvasios laik-raštėlį nuoširdžiai sveikindčiau. Jis daug galėtų prisidėti prie lietuvių bėgavimui. Jame ga-lėtų būti ir lengvų lietuvių kalbos pamokėlių.

5. Idomu, kaip reaguotų į tokias "Eglutės" reformas skaitytojai, bendradarbiai ir iš viso sąmoninga lietuviškoji vi-suomenė?

Jaučiu, kad dėl to kiltų dide-lė audra. Neseniai pasirodė a-noji laikraščio žinutė, o jau e-su gavęs laišku, kuriuose labai stipriai reaguojama: reiškia-

mas pasipiktinimas, Tuo tarpu neminėdamas pavardžių, noriu duoti vieną kitą pavyzdį, ko-kio pobūdžio yra tie laišukai. Pav., vienas "Eglutės" bendra-darbis rašo: "Eglutei įsivedus anglų kalbą, ne tik daugiau ne-bendradarbiausiu, bet ir į savo namus jos neįsileisiu: gana mano vaikus nutautina sve-timieji, neleisiu jų nutautinti savomis rankomis."

Žymus pedagogas savo laiške tarp kitko rašo: "Draugo 13 numery radau žinutę, kad ALRKF Centro Valdyba yra nutarusi įvesti į "Eglutę" sky-rių anglų kalba. Perskaitęs tą žinutę, net krūptelėjau. Ir "Eglutėje" jau anglų kalba! Negi tie ponai reformatoriai negali suprasti, kad įvesdami tokį skyrių, jie yra pasirodę ugdyti gimtosios kalbos indi-

ferentizmą? Daroma tai są-moningai ar nesąmoningai? Kokia skaudi ironija! Šiais metais minėdami 50 metų su-kaktį nuo rusiškosios graždan-kos nusikratymo, vaikų laik-raštėlyje įsivesime angliškąją... Ir patys!... Jei tokia "Eglutė" pasirodytų, aš būčiau privers-tas niekda jos nebepranume-ruoti... Darykite visa, kad "Eglutė" išliktų sveika ir ža-lia!"

Vilniaus krašto lietuvis, per 20 metų stovėjęs lietuvių sargyboje, labai ilgai laiške iš širdies plaukiančiais jaut-riais žodžiais tiesiog šaukte šaukia: "Kai perskačiau kro-nikos žinutę... mane apėmė siaubas! Nejaugi tai yra tikra

tiesa?... Nejaugi ši kilni orga-nizacija darytų tokią nesamo-nę ir norėtų būti mūsų Tautos gyvojo kapinyno kryželių sta-tytojais?... Tiesiog maldauju... tik šio atsakykite!... Jei tos minties neatsisakysite, tai tik-rai sakau, kad aš prieš Jūsų mintį kelsiu viešą protestą per spaudą, per Lietuvių Mokytojų Sąjungą, per Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą ir per kitas lietuviškas organizacijas!"

Sąmoningas "Eglutės" skai-tytojo tėvelis pagiria dabartinę "Eglutę", o į sumanymą į-vesti anglišką skyrių reaguoja trumpai, bet stipriai: "Gražin-kite prenumeratorius pinigų nuo to "Eglutės" numerio, kai pradėsime sumanymą vykdy-ti."

Galima būtų suminėti dar visą eilę ištraukų, bet ir šių būdingesnių pakanka parodyti toms reakcijoms, kuriomis su-tiko sąmoningi lietuviai tą keistąjį sumanymą.

6. Ar to sumanymo paskel-bimas nebus pakenkęs "Eglu-tei"?

Aišku, mažiausiai tai pada-rytas meškos patarnavimas. Tokia žinia paskelbiama tada, kai pats prenumeratoras mokėji-mo laikas. Žinoma, daugumas susilaiko ir laukia, kas čia bus. Dėl to ta pačia proga jaučiu moralinę pareigą patikinti lie-tuvišką visuomenę, kad "Eglu-tė" ir toliau lieka tikrai lie-tuviškas vaikų laikraštėlis. Ji būdėjo ir budi lietuvių sarg-gyboje ir ji niekada nepriims jai norimo primesti svetim-o drabužio.

Man labai gaila, kad tuos pareiškimus turiu daryti viešai spaudoje. Be ką darysi, kad tokį kelią pasirinko to keisto sumanymo iniciatoriai.

Pr. Naujokaitis

Žmogus, kuris nori padaryti revoliuciją

atkelta iš 2 psl.

"Arba mes padarysime revo-liuciją Italijoje, arba ją pada-rys kiti." Toks yra Fanfani šūkis. Žodžiu "kiti" jis supran-ta komunistus. Jis ir jo drau-gai pasiryžo neprileisti, kad komunistai turėtų pagrindo sakyti, jog katalikai atstovau-ja tik turtingųjų reikalui, o darbininkus tegina vieni ko-munistai.

"Demokratinės partijos, o pirmiausia mūsų partija turi tirti, vystyti socialinius klau-simus ir juos spręsti kiek galima greičiau... Bet mūsų socialinė politika turi būti vi-sada ištikima krikščioniškajam

įkvėpimui. Priešas nugalimas ne su juo lenktyniuojant. Prieš tuos, kurie masėm paža-da raudoną rojų, turime paro-dyti rojų, kuris savo tikslais ir metodais skiriasi. Žodžiu, mū-sų socialinė akcija turi būti iš-augis iš mūsų nuosavo pa-grindo ir neužkrėsta komunis-tinės."

Šia dvasia buvo paruošta ir Fanfani deklaracija su bruz-dėjimo pasiūlymais. Bet ji bu-vo atmetta. Kai kurie net Fanfani partijos draugai ding-o iš salės balsavimo metu.

Dabar Italija ieškos mažes-nio bruzdėlyno. M.

Sv. PETRO IR POVILLO BAZNYCIA Antakalnyje, kur iš Vilniaus katedros perkeltas sv. Kazimiero kūnas praėjusių metų gegužės mėn. (žinia 1 psl.) Nuotrauka V. Augustino.

— Vargas Atėnams, Vargas Eladė! Vargas! — taip pa-sveikino jis.

— Kas atsitiko, Protagore?

— Šlovingasis Fidijus guli kalėjime negyvas.

— Vargas, vadinasi, jį už-mušė.

— Taip kalba mieste.

— Fidijus mirė!

— Greičiau nunuodytas, bet to negalima pasakoti.

— Visi čia Atėnuose prieš laiką mirsta! Kada ateis mūsų eilė?

Iėjo romėnas Liucijus.

— Pažvelkite į romėną! — tarė Sokratas, — į ateities ir viso pasaulio valdovą. Ką jis nori mums pranešti?

— Aš atėjau perspėti Pro-tagorą. Jį nori ištremti.

— Mane?

— Tave ištrėmė.

— Kuo remdamiesi?

— Kaip dievų niekintoja!

— Kas įskundikas?

— Sikofantas, nematomasis, kuris yra visur...

— Viskas tik rodosi, nieko nėra tikro, — pasakė Prota-goras.

— Bet tai tiesa.

— Na, tai nuo to tikrumo griūva mano minčių rūmas, kaip griūva ir visa kita!

— Sudievi! Aspazija, Sokra-te, draugai, tėvyne! Likit svei-ki.

Uždengęs apsiaustu veidą, Protagoras išėjo.

— Atėnai netenka Protago-ro? — paklausė Aspazija.

— Jis išmokė atėniečius mą-styti ir abejoti, o abejonė — išminties pradžia. — Štai jau-nasis Platonas, jis atrodo liki-mo prislėgtas. Naujos liūdnos žinios, aš manau.

— Manyti! Aš prisiekiu! Sudainuok liūdną dainą, Plato-ne.

— Dainos todėl, kad jų daug! Alkibijadis apkalintas ir atšauktas atgal!

— Ką jis padarė?

— Prieš savo išvykimą jis nuvertė visas Hermeso statu-las Atėnuose.

— Tai per daug vienam žmogui, jis negalėjo to pada-ryti.

— Kaltinimas aiškus: valsty-bės dievų išniekinimas!

— Dabar dievai keršija už save!

— Eladės dievai perėjo į Ro-mą.

— Tu pasakei tiesą!

— Dabar antras numeris: atėniečiai Sicilijoje sumušti, Alkibijadis pabėgo į Spartą. Ir trečias numeris: Nikijai nu-kirsta galva.

— Dabar mes galime nusi-pirkti sau vietas kapuose.

— Aš pasirodėsi!

Nepataisomas Alkibijadis tikrai iš Sicilijos pabėgo pas priešą Sparton ir dabar sėdė-jo už stalo su karaliumi Agi-su. Sparta išlaikė pas save karalių valdžią, tuo tarpu kai Atėnai nuo jos anksti atsisa-kė.

— Mano drauge, — kalbėjo karalius, — aš nenorėčiau, kad tu valgytumei prie bendro stalo, kai esi pripratęs prie iš-taigingų puotų pas Aspaziją.

— Aš? Ne! Paprastas valgis buvo mano kasdieninis įprotis; gulti su saulėlydžiu ir kelti su saulėtekliu! Tu nežinai, koks aš esu pats sau griežtas.

— Jei tu sakai, aš turiu tikėti. Paskalos tave apšmeižė.

— Apšmeižė. Taip, žinoma. Prisimink Hermeso statulas! Aš jų nevertaliojau, jos mane prazūdė.

— Tai taip pat melas?

— Taip, tai melas.

— Pasakyk man ką kitą: kaip tu manai, ar nori dabar dievai, kad Sparta nugalėtų Atėnus?

— Žinoma! Tai tokia pat tiesa, kaip kad dorybė nuga-lės ydas. Sparoje — visos do-rybės, Atėnuose — visos ydos.

— Dabar aš matau, kad tu ne tas, kuo aš tave laikiau.

Dabar aš tau duosiu kariuome-nę, žygiuosime prieš Atėnus.

— Aš pasirodėsi!

— Ir nemastai apie savo tē-vynės padėtį?

— Aš elėnas, ne atėnietis!

Sparta — vyriausias Eladės miestas.

— Alkibijadis didis! Dabar einu pas strategus, o vakare mes ištraukiame.

Karalius išėjo, bet Alkibija-dis ne tuoj išėjo paskui jį, nes už dangos laukdama stovėjo karalienė. Kai karalius išėjo, ji įbėgo:

— Alkibijadi, mano valdo-ve!

— Karaliene, kodėl vadini tu savo tarną valdovu?

— Todėl, kad Sparta prisie-kė tau, todėl, kad aš dovanoju tau savo meilę, todėl, kad tu esi kilęs iš didvyrių giminės.

— Karalius Agistas Antrasis dar gyvas.

— Neilgai! Laimėk pirmą mūšį, ir Agistas mirs!

— Dabar gyvenimas prade-da šypsotis!

— Tyliau!

— Man pasirodė, kad grožis yra aukštesnis už išmintį.

— Tyliau, mus girdi!

— Kas klausosi?

— Aš, Lizandras, strategas!

— atsakė šiurkštus balsas. Li-zandras stovėjo vidury kamba-rio.

— Dabar aš pažįstu tave, Alkibijadi, tavo galva mano rankoje, bet antroje Spartos

garbė. Bėk, kol aš tavęs neper-vėriau.

— Tu blogai nugirdai, Li-zandre!

— Bėk, padaryk man malonę, bėk! Penkiasdešimt karių stovi lauke ir laukia tavo galvos.

— Kiek tu sakai? Penkios dešimtys? Tai aš bėgu, dau-giau už trisdešimt aš nenuga-lėsiu. Sudievi, mano karaliene. Aš buvau geresnės nuomonės apie Spartą. To nebūtų galėję atsitikti Atėnuose. Dabar aš eisiu pas persų karalių; ten geriau suprantama, kas pado-ru, ir ten man nepaduos juo-dos sriubos!

Ir štai Alkibijadis sėdi pas persų vietininką Tisaferną ir kalba:

— Taip, mano mokytojas Protagoras mane kadaise mo-kė, kad visa kyla iš priešingu-mo. Todėl, matai, mano širdis gali sutalpinti savy visus prie-šingumus. Sparta ir Atėnai man lygiai brangūs, taip lygiai neapkenčiami, kaip valstybi-niai dievai, kaip dorybės.

— Tu turi plačią širdį, sve-timšali, ar rasis joje vietos Persijai? on

— Visam pasauliui!

(bus daugiau)

TAI, KO BIMBA NEPERSPAU SDINA IŠ "TIESOS" (1)

Revizijos brigada tikrina Šiaulius

Senais laikais ponų namuose būdavo du įėjimai: paradinis ir užpakalinis. Naujais laikais sovietiniame rūme yra paradinis gyvenimas ir kasdieninis. Paradinis su mingais ir prakalbom. Kasdieninis — su piliečio rūpesčiu, ką jis šiandien pavalgys, kur batus pasitaisys, drabužius išsiskals.

Kasdieninį gyvenimą padeba pažinti sovietinė spauda iš vienos ar kitos užuominos. Ar negali pasidaryti išvados, kas per gyvenimas, kai skaitai užuominas, kad Šiauliuose nėra nė vienos skalbyklos; kad yra šaunus dviračių fabrikas, o dviračio pasitaisyti negali visame mieste, kad batams pasitaisyti odos negali gauti. "Tiesa" aiškina, kad tai netvarkos, sukčiavimo, kyšininkavimo vaisiai. Bet ar piliečiui ne vistiek, kas dėl to kalta. Jam svarbu, kad jis tų dalykų į savo rankas negauna.

Štai "Tiesa" 1953 gruodžio 8 rašo:

Su buitinio aptarnavimo klausimais žmogus susiduria kuone kasdien. Tai reikia pataisyti batus, tai pasiūdinti naują ar išvalyti seną kostiumą, suremontuoti dviratį, pakeisti radijo aparato dalis, naujai nudažyti kambario sienas... Kiekvienas šių reikalų, skyrių paimtas, gali pasirodyti ne taip jau sudėtingas, bet jeigu jų susirenka daug ir jeigu kiekvienu atveju tektų lankytis po miestą ir dažnai nesėkmingai ieškoti tokios buitinio aptarnavimo įmonės, kuri be didelių kalbų, be atsakinėjimų imtųsi atlikti užsakymą, tuomet visa tai išauga į rimtą problemą. Kaip tik su tokia problema kasdien susiduria vieno iš stambiųjų respublikos miestų — Šiaulių — gyventojai.

Šiauliuose buitinio aptarnavimo reikalus iš tiesų yra smarkiai apleistas. Redakcija gauna nemaža skaitytojų nusiskundimų. Ryšium su tuo "Tiesos" reidinė brigada patikrino Šiaulių buitinio aptarnavimo įmones. Brigadą sudarė "Elnio" odos-avalynės kombinato darbininkas I. Sergiejovas, "Stumbrio" odos kombinato tarnautoja M. Martišūnienė, "Rūtos" fabriko darbininkė L. Buchlevičienė, prekybos darbuotojų profsąjungos Šiaulių miesto komiteto pirmininkas A. Kantauskienė, "Tiesos" korespondentai V. Kiseļiovas ir S. Vaitkūnas.

Zemliau spausdinama brigados surinkta medžiaga.

Stambi gamykla ir maža dirbtuvėlė

Vargu ar atsirastų toks šiaulietis, kuris nežinotų dviračių gamyklos. Atvykusiam žmogui jis ne tik galėtų nurodyti adresą, bet ir su pasididžiavimu papasakoti apie šią vieną iš stambiausių miesto pramonės įmonių, pastatytą pokariniais metais, pažymėti, kad Šiauliuose dviračiai gaminami dešimtimis tūkstančių, kad visuose mūsų didžiosios Tėvynės kampeliuose išvysi dviračius su šiaulių gamyklos ženklų. Bet paklauskime, kur

galima būtų atremontuoti šiauliuose dviratį. Į tokį klausimą šiaulietis vargu ar sugebės atsakyti: dviračių dirbtuvės mieste nėra. Tik po ilgų ieškojimų galima surasti kažkokioje pašiurėje dviratininko dirbtuvėlę.

Pastatyti didžiulę gamyklą šiauliuose, pasirodo, lengviau, negu įrengti nedidelę dirbtuvėlę. O juk nudilus kokiam volielui, iškritus sraigteliai, negi eisi pirkti naują dviratį?

Deja, tokia padėtis yra ne tik su dviračiais. Mieste galima išvysti kelias iškabas: "Mechaninė dirbtuvė". Šiose dirbtuvėse turi būti taisomi radijo aparatai, telefonai ir kiti dirbiniai. Tačiau dirbtuvės dažnai atsisako atlikti remontą.

— Nemalonu tai mums, — pasakoja Vilniaus gatvėje esančios mechaninės dirbtuvės vedėjas drg. Matačiukas. — Bet ką darysi, jeigu ne artele "Progresas", kuriai mes pri-

klausome, nei Lietuvos verslinės kooperacijos taryba neaprupina mūsų atsarginėmis dalimis. Ypač stokojame įvairių transformatorių radijo aparatams.

Reikiamų detalių retai kuomet galima įsigyti ir miesto parduotuvėse. Todėl dirbtuvės vedėjui tenka patarti ieškoti detalių... Rygoje ar Vilniuje.

Lankytojai dažnai kreipiasi dirbtuvę, prašydami pakeisti Vilniaus "Elfos" fabriko gamybos adapterio susproguos kristalą. Bet dirbtuvė ir to neturi. Rašomi laišukai į Vilnių, "Elfos" fabriką — atsakymo nėra. Tad jei nori, kad patefonas griežtų, pirk naują adapterį.

Kaimynystėje yra skardos dirbtuvė. Vaizdas čia liūdnas: patalpa tamsi, tinkas seniai nubyrėjęs. Savo laiku čia dirbo keli žmonės, bet dabar belikęs vienas senas meistras. Radome mes jį besišildantį prie mažos kėtinės krosnelės. Kampe, ant

stalo, sukrautos nebaigtos balėjos. Nebaigtos tik todėl, kad artele vadovybė nepasirūpina viela. Nėra čia ir dalių primusams. Dėl to šeimininkams tenka primusus neštis atgal: nėra kuo remontuoti. "Progreso" vadovybė tuo nepasirūpina.

Tikimės, kad bent batų dirbtuvėse vaizdas bus kitoks. Veltui. Jei norite prisikalti puspadžius, užsisakyti avalynę, neškitės savo odą.

— Nejaugi odos negaunate? — klausiamie batsiuvių.

Darbininkai įtartina šypsosi. O vienas su kartėliu skundžiasi:

— Negauname, negauname... Kaip gi negausi. Bėda tik, kad mes jos ir iš tolo nematom. Į šalį vis nuplaukia. O mes be darbo stovime, plano neįvykdom. Klientas gi pyksta, mus už tai vana.

— Et, ką čia kalbėti, — sumurma pikta kitas. — Žino ir miesto valdžia, ir daugverslinė sąjunga Vilniuje, kur nuplaukia odos. O ar kas pasi-keitė.

Pradėjome domėtis, kur gi iš tiesų, dingsta batų dirbtuvėms skirta odą. (b. d.)

SENOJI VILNIAUS JĖZUITŲ AKADEMIJA, vėliau pavadinta universitetu. Akademinė daug prisidėjo prie šv. Kazimiero garbinimo.

Margam pasaulyje visai būna...

Nepilnamečių našlių šalis

Nors Indijoje nuo 1929 m. uždraustos kūdikių vestuvės, tačiau paskutinio surašinėjimo metu paaiškėjo, kad 15 procentų tekėjusių moterų yra ištekėjusios tarp 5 ir 14 metų. Vien tik moterų našlių, jaunėnių kaip 14 metų, yra 133,828.

Šuo su akiniais

Florencijoje viešos damos šuniukui gydytojas prirašė akinus. Šuo buvo pasidavęs bausis trumparegės, namuose net už baldų užkliūdavo. Gyvulių gydytojas Parodi padarė jam akinius, kuriuos taip pri-taisė, kad jų visai nesimato.

Dabar šuo jaučiasi gerai ir iš tolo regi visus daiktus bei žmones.

17 vaikų per 7 metus

Williamstown, North Carolina, Viola Brown per 7 metus pagimdė 17 vaikų. Jai dabar tik 24 metai. 1946 m., būdama septyniolikos metų, pagimdė 4 vaikus. Po vieno sūnaus 1950 m. pagimdė penkis, 1951 m. dvynukus, po metų — trinius. Praeitais metais — dvynukus. Iš jų auga tik šeši, kiti buvo anksčiau gimę ir mirę.

Taip atsitinka tik Teksase

Barney Thurnum Teksase papuolė į kalėjimą. Iš kalėjimo

direktorius jis gavo leidimą per penkis sekmadienius su parašytu rusileisti į kalėjimo kiemą iš 500 metrų. Tuo kaliniams buvo padarytas, tikras cirko vaidinimas. Jis buvo geras raitelis, kariuomenėje tarnavo parašutininkų daliniuose, tad savo meną pritaikė ir kalėjime draugams pradiuginti.

Ir šitaip erzinama

Restorane prie atskiros staliuko sėdi moderni mergina. Kiek toliau sau ramiai valgo rimos, išvaizdos vyriškis, nepakeldamas akių nuo stalo. Mergina pasišaukė padavėją ir sako:

— Tas ponas mane erzina.

— Kaip tai? — klausė padavėja, — jei jis nė nežiūri į tamstą?

— Tai mane ir erzina, kaip drįsta nežiūrėti į mane!

Motinos rūpestis

Brodvėjum žirklioja vaikutis, o iš paskos jį seka mamytė. Praeidama kažkokia, ponis susižavi vaikučiu ir stebisi: — Gražus berniukas! Ar tamstos?

+ Dėkui, mano. Bet matytumėt, ponai, kaip išdykęs, o be to ir kiek man rūpesčio kelia. Greit pradės kalbėti, tai turiu skubėti ir pati išmokyti angliškai, nejaugi kalbės lietuviškai, pakenks vaiko tarsenai.

Šv. Kazimieras (3)

VIENAS IŠ DVYLIKOS KARALAIČIŲ

ZENONAS IVINSKIS

Šventojo Karaliačio gyvenimas, žiūrint žmogiškomis akimis, buvo tragiškas. Tėvas buvo nužudytas, jis paliktas savo vietoje. Šv. Kazimiero laukė žerinti pasaulio garbė, papuošta turtais, valdžia ir galybė, o sulaukė jo ankstyva mirtis. Vos tik prasiskleidęs jaunystės žiedu, neišgyvenęs nė pilnų 26 metų, tas gražaus veido, tamsių akių ir juosvų plaukų švelnus jaunikaitis paliko šį pasaulį. Paliko jis tėvą dideliu skausme ir savo tautą liūdesy, paliko ir ateitį be gausėnių apie save žinių. Būtų šv. Kazimieras dar pagyvenęs tiek, kiek jo senelis ar tėvas, sulaukęs bent 70 metų, anų laikų metraščiuose jau būtų likę daugiau žinių.

Gražūs žodžiai, bet jų nedaug apie Kazimierą

Žinių iš Lietuvos ir Lenkijos praeities ima gausėti tikrai penkioliktajame amžiuje. Pavyzdžiui, apie Lietuvos didįjį kunigaikštį Vytautą yra bent dešimtį kartų daugiau prirašyta negu apie Gediminą ar net Algirdą. Vėliau istorinių liudijimų dar daugiau atsiranda. Tačiau šv. Kazimieras ne tik trumpai gyveno, bet ir iš viešojo gyvenimo pasitraukė porą metų prieš savo mirtį. Jis tada nekreipė į save kitų akių. Paliko tikrai gyvas prisiminimas, jog tai būta gerai išsilavinusio, gausus ir tauraus būdo karaliačio. Taip jį trumpai apibūdino Jonas Dugošas, italas Kalimachas, Jonas iš Torgovicos, Plocko vyskupas Petras iš Bnino. Ir kai kuriuose miestuose, kaip Lvove ir Torne, paminint šv. Kazimiero mirtį, atsiliepta apie jį tokiais pat gražiais žodžiais. Tačiau visi tie šaltiniai duoda tik nuotrupas, kurias reikia krūvon lipdyti, jei norime apie šv. Kazimierą susidaryti kiek ryškesnį vaizdą.

Kai lenkų metraštinių Jonas Dugošas, kasmet dėdamas vis daugiau faktų į savo kroniką, žinomą "Lenkijos istorijos" vardu, ėmėsi auklėti ir mokyti karaliaus Kazimiero sūnus, niekas dar negalėjo nė iš tolo numanyti, kad vienas iš jo auklėtinių pasieks Šventojo garbės. Jonas Dugošas ir pats mirė ketveriais metais anksčiau (1480) negu šv. Kazimieras. Dėl to ir savo kronikoje apie šv. Kazimierą jis rašo beveik tiek pat, kiek ir apie kitus jo brolius. Dugošas tėra užrašęs šv. Kazimiero gimimą krikštą, plačiau paminėjęs nelaimingą žygį Vengrijos sostui užimti, nurodęs ir tai, kad tėvas su dviem savo sūnumis — Kazimieru ir Jonu Albertu, kuriuos Dugošas "iš savo mokyklos paleido" — 1475 metais nuvyko Vilniun.

Jonas Dugošas, mokydamas šv. Kazimierą ir jo brolius, galėjo daug ko pripasakoti iš Lietuvos praeities. Savo stambioje kronikoje jis rašo gana daug apie Lietuvą, ypač apie jos krikštą, Tanenbergo kautynes (1410), Jogailą, Vytautą ir k. Bet Dugošas lietuviams simpatijų neturėjo ir Vytauto nemėgo. Jis nebuvo palankus visai Gediminaičių giminei, įskaitant ir patį Jogailą, kurio kancleriu buvo žymus lenkų valstybininkas Zbignievas Olesnickis, Krokuvos vyskupas. Dugošas, jo sekretorius, buvo paveiktas Zbignievo Olesnickio politinių pažiūrų, kurios nesutarė su Lietuvos savarankumu. Dėl to lenkų politikos gynai tautiniai siekimai atsispindi ir Dugošo kronikoje. Jos netikslumas ir neobjektyvumą iškelia patys lenkų istorikai. Ar tokio pat šališko nusistatymo Jonas Dugošas laikėsi ir mokydamas didžiojo Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Kazimiero sūnus, lieka atviras klausimas. Aišku tik tiek, kad šv. Kazimieras ir jo broliai turėjo progos iš Dugošo pasakojimų daugiau pažinti savo tėvo ir senelių kraštą, Lietuvos valstybę bei jos istoriją.

Tėvas kalbėjo lietuviškai, o sūnus?

Jaunas kamalaitis buvo taip pat gerai pramokytas lotynų kalbos. Su dvasininkais jis lotyniškai pasikalbėdavo. Be to, ta sena kalba, kaip anuomet buvo įprasta, sveikindavo svečius ir pasiuntinius, kurių Krokuvoje netrūko. Kai čia atsilankė kardinolas Marco Barbo, popiežiaus Pauliaus II legatas, šv. Kazimieras, tada dar nedidelis berniukas, pasakė gana ilgą prakalbą, gindamas savo teises į Vengrijos sostą. Ar įsiai iš savo tėvo buvo pramokęs ir lietuviškai, nieko tikro negalima pasakyti. Atrodo, kad šv. Kazimiero aplinkoje, nei Krokuvoje nei kur kitur, progos lietuviškai pramokti nebuvo. Pats karalius Kazimieras, jo tėvas, gerai mokėjo lietuviškai, gudiškai ir lenkiškai. Sūnus kalbėjo lenkiškai, lotyniškai ir vokiškai.

Šv. Kazimieras turėjo būti gana gabus. Geriausiai galėjo tai žinoti jo mokytojas Jonas Dugošas. Apie savo auklėtinį jis kronikoje rašė, kad tai buvo "puikus, retų gabumų ir pa-

Šv. Kazimiero paveikslas su trimis rankomis. Ligi šiol jis buvo šv. Kazimiero altoriuje Vilniaus katedroje.

žymėtino mokslumo jaunikaitis." Kad tai buvo teisinga pastaba, patvirtina karaliaus Kazimiero patarėjų apgailestavimas, jog toks gabus jo sūnus išleidžiamas svetur, užuot jį savo kraštui pasilaikius. Gal būt, šv. Kazimieras iš savo šešių brolių buvo pats gabiausias, dėl to ir tėvas jį nepaprastai mylėjo. Tuo tarpu motinai Elzbietai artimiausias sūnus visą laiką buvo Jonas Albertas.

Šv. Kazimiero auklėtoju kartais dar laikomas ir italų humanistas Kalimachas (Buonacorsi), gyvenęs tada karaliaus dvare Krokuvoje. Apie tai užsimenama senose monografi-jose, pavyzdžiui Moravskio, o ir pats Kalimachas save laikęs karaliačio auklėtoju. Tačiau naujausi tyrinėjimai rodo, kad tasai humanistas buvo siuntinėjamas į užsienius dažniau negu Dugošas. Ilgai prabūdams tose diplomatinėse kelionėse, Kalimachas nedug beturėjo laiko su karaliaus vaikais užsimti. Jis tegalėjo kiek pamokyti iškalbos meno, kuriam humanistai skyrė daug dėmesio, bet tikrai trumpą laiką (1472-1473) ir tik vyresnius karaliaus sūnus — šv. Kazimierą ir Joną Albertą. Pirmasis atkreipė Kalimacho dėmesį savo kilnumu ir dorumu, arba paties to humanisto žodžiais tariant, buvęs "šventas jaunuolis—divus adolescens."

Vienas iš dvylikos

Karalių Kazimierą reikia laikyti buvus laimingą tėvą. Jau buvo praėję tie laikai, kai Habsburgai (nuo 1386 metų) griežtą dantį į Gedimino giminę, kam jį įsėdė į Lenkijos sostą, kai Jogaila, Kazimiero tėvas, vedė Jadvygą. Habsburgai ilgai šnekėjo ir Romoje Jogailą skundė, kad jis Vilhelmui Habsburgiečiui "pagrobes" žmoną. Jadvyga, kaip žinoma, buvo anksčiau pažadėta Vilhelmui ir tik paskui išėjo už Jogailos. Kazimiero laikais ta skriauda jau buvo užmiršta. Gedimino ir Habsburgų giminės buvo susijungusios taikos žiedu: Kazimieras buvo vedęs Elzbieta Habsburgaitę. Ji padarė Kazimierą laimingą, nes padovanojo jam gausią šeimą: per 23 metus jiems gimė 6 sūnus ir 6 dukterys. (Viena iš jų labai anksti mirė, tai dažnai rašoma, kad karalius Kazimieras teturėjęs penkis dukteris). Šv. Kazimieras buvo antrasis iš ellės sūnus. Prieš jį buvo gimęs vyriausias brolis Vladislovas, kuris 1471 metais tapo Čekijos karalium, o po šv. Kazimiero mirties užsidėjo ir Vengrijos karališkąjį vainiką (1490).

Iš keturių jaunesnių šv. Kazimiero brolių Aleksandras ir Zigmantas buvo didieji Lietuvos kunigaikščiai ir Lenkijos karaliai; pirmasis valdė 1492—1506 m., antrasis 1506-1548. Jonas Albertas buvo tikrai Lenkijos karalius (1492—1501), o Fridrichas — Gniezno primas ir Krokuvos vyskupas (†1503). Pastarasis šalia kardinolo Jurgio Radvilos, kuris gyveno šešioliktojo amžiaus pabaigoje, mūsų yra visi užmirštas kardinolas, nors savo kilmę, kaip ir šv. Kazimieras, buvo lietuvis. Tikrai Fridrichas ir Kazimieras nebuvo užsidėję vienintelis vainikų. Tačiau Kazimieras buvo vienintelis iš 6 brolių, pasiekęs daug vertingesnio dangiškojo vainiko.

Penkios užaugusios šv. Kazimiero seserys nutekėjo svetur ir visos pateko į sritinių vokiečių kunigaikščių dvarus. Jadvyga ištekojo už Pomeranijos kunigaikščio, Sofija — už Brandenburgo margrafo ir Barbara buvo išleista už Saksonijos kunigaikščio. Vėliausiai savo namus paliko Elzbieta, ištekęsusi už Liegnitzo kunigaikščio (1515). Visos jos pateko į kraštus, kurių daugumoje paskui įsigalėjo protestantizmas. Sofijos sūnus Albertas buvo paskutinis Vokiečių Ordino magistras, paskleidęs protestantizmą ir prūsų žemėje, užimtoje kryžiuočių. Protestantizmas, kaip žinome, šventųjų garbinimo nepripažįsta, tačiau Kazimiero seserys, atrodo, yra prisidėjusios, kad jų brolio kultas būtų paskleistas Vokietijoje. Šventasis vėliau buvo laikomas abiejų giminių (Jogailaičių ir Habsburgų) pažiaba.

(bus daugiau)

KARIO KONCERTAS - VAKARAS

Jau čia pat! Šį sekmadienį, vasario 7 d.,
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALEJE

Brooklyn, N. Y. North 5th ir Havemeyer Str.

Tai šaunus sąskrydis jaunimo ir senimo, karių ir veteranų, visų KARIO bičiulių. Tai geriausia proga prieš užgavėnes!

Idomi programa, turtinga loterija, šokiai, bufetas.

Pradžią — 5 val. po pietų.

Bilietai — \$1,50 ir \$1,25.

Pelno dalis — Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugijai.

Yra nepaprastai įdomios medžiagos

Dr. A. Kučas informuoja apie "Amerikos lietuvių katalikų istoriją"

Dr. Antanas Kučas, buvęs Lietuvoje istorikas ir pedagogas, Vokietijoje atkėntėjęs nacių kacet, dabar profesorius, yra Scrantone, Pa., universitete. "Darbininko" redakcijos jis buvo pasiteirautas apie "Amerikos lietuvių katalikų istorijos" rašymą.

Tokią istoriją parašyti nutarė pernai rugsėjo 16-18 Kunigų Vienybės seimas Chicagoje, Ill. Seimas išrinko komisiją iš kunigų ir pasauliečių: prel. P. M. Jura, kan. J. B. Končius, Tėvą V. Gidžiūną, prof. A. Kučą ir S. Sužiedėlį. Prof. A. Kučas yra toje komisijoje pirmininkas. Jam tenka iniciatyva, kad tas gražus nutarimas neužsigulėtų archyvuose. O juk tikrai svarbu ir teisinga, kad nebūtų užmiršti darbai, kuriuos lietuvių veikėjai nudirbo čia Amerikoje lietuvių parapijose, draugijose, mokyklose, spaudoje. Ir juo tai bus padaryta greičiau, juo bus geriau.

Tad Dr. A. Kučas buvo klausiamas, ar darbai eina pirmyn, ar randa palankaus atgarsio, kaip sekasi medžiagą rinkti, kada knyga galės pasirodyti ir kt.

Istoriją parašyti — dėstė Dr. A. Kučas — tenka kolektyviai, daugeliui autorių ir daugeliui rėmėjų. Numatyti kvesti atskiriems jos skyriams Dr. K. Jurgela — apie pirmuosius lietuvius Naujame Pasuly ir jų įsikūrimą; Dr. J. Leimonas — apie draugijas; Dr. J. B. Končius — apie parapijas; Prel. P. Juras ir Dr. V. Gidžiūnas — apie vienuolijas; Dr. A. Kučas — apie mokyklas, kun. Dr. Širvaitis — apie socialinį darbą; prof. K. Pakštas — apie Amerikos lietuvių katalikų ryšius su tėvyne; St. Lušys — apie lietuvių katalikus Amerikos ūkyje; S. Sužiedėlis — apie katalikų santykius su kitomis ideologinėmis grupėmis; Dr. A. Juška — a-

pie spaudą ir meną; Dr. J. Vaišnora — apie pastoraciją ir misijas; Dr. A. Šapoka — apie Kanados lietuvių; kun. Dr. A. Baltinis — apie religinio ir tautinio gyvenimo dvasią...

ŽYMI DALIS BENDRADARBIŲ JAU SUTIKO IR IMASI DARBO.

Kai kurie davė taip pat naujų sugestijų.

Pati komisija išsiuntinėjo laiškus visų lietuvių parapijų klebonams, prašydama patalpinti darbui — atsiųsti medžiagą apie savo parapiją, leidinių apie parapiją, spausdintų parapijų apyskaičių, laikraščių iškarpų, fotografijų ir t.t., kad iš tos medžiagos būtų sudarytas pilnesnis vaizdas.

Pats komisijos pirmininkas dar asmeniškai lankėsi Clevelande, nors ir nelygiai sėkmingai.

Iš parapijų jau gauta eilė palankių atsiliepimų ir medžiagos.

Ar gali būti didesnis pritirimas ir parama, kokią parodė kun. J. A. Karalius, paaukodamas istorijai išleisti 1000 dol.

PIRMIEJI MEDŽIAGĄ ATSIUNTE

kun. J. Čužauskas — Waukegan, Ill., toliau kun. J. Kučingis — Los Angeles, Cal., prel. P. Juras — Lawrence, Mass., kun. J. Karalius — Sheandoah, Pa., kun. J. Kasakaitis — Pittston, Pa., kun. V. Kupstas — Wanamie, Pa., Jie atsiuntė spausdintų raštų apie savo parapijas. Yra nepaprastai įdomios medžiagos.

Medžiaga knygoje bus taip sutvarkyta, kad būtų aiški visa Amerikos lietuvių istorija, pradedant nuo pirmosios imigracijos, jos išsišakojimo atskirose parapijose, atskirose profesijose ir organizacijose. Bus gausiai iliustruota veikėjų, parapijų, organizacijų nuotraukomis. Veikimas platus, tad ir knyga bus nemažiau 700-800 puslapių.

Kada pasirodys?

PARUOŠTI NUMATYTA PER TREJUS METUS.

Girdėti, kad kai kas kelia klausimą knygą išleisti angliškai, kad būtų prieinama ir kitiems, nelietuviams. Klausimas — nuspręsti priklauso komisijai. Tačiau pats pirmininkas sako, kad daug medžiagos bus įdomios ir svarbios tik lietuviams, o bendrieji dalykai, kurie galėtų būti ir nelietuviams įdomūs, tokiu atveju paduoti gali būti įprastu tokiu reikalui būdu — knygos gale sutrauktai atpasakojant svarbiuosius dalykus anglų kalba.

KITOS ISTORIJS — ALRK SUSIVIENIJIMO

Jis buvo paklaustas, kada bus baigta ši istorija.

Jis atsakė:

"Istorija jau baigta. Ji spausdinama "Garso" spaustuveje. Ji bus 300-400 puslapių."

Ją buvo parašęs kan. F. Kemėšis dar prieš karą. Ją ir spausdino Lietuvoje, Mariampolėje. Atėję bolševikai pradė-

tą spausdinti knygą sunaikino. Laimė, kad Amerikoje buvo likę tos knygos korektūros. Tad Susivienijimo vykdomoji taryba (jos pirmininkas yra L. Šimutis) 1952 nutarė pakviesti Dr. A. Kučą, kad istoriją baigtų ir papildytų. Kemėšis buvo pilnai parašęs iki 1924 metų ir nuo to laikotarpio iki 1936 padaręs apmatius.

Susivienijimo istoriją berašant buvo proga susipažinti su tos organizacijos veikimu. Koks įspūdis: ar ji stiprėja ar silpsta?

Dr. A. Kučas atsakė, kad ne jo reikalas duoti smulkia informaciją apie organizacijos veikimą. Tačiau jis gali pasakyti, kad Susivienijimas, pradedęs 1886 kunigų A. Burbos ir A. Varnagario kukliu darbu, šiandien yra išaugęs į

pinigiškai stiprią ir pastovią organizaciją,

kuri rodo tendencijos stiprėti Nuo pradžios iki dabar ji

ISMOKEJO 6 MILIJONUS DOLERIŲ

draudimų, o dabar jos piniginius išpareigojimus saugiai garantuoja jos pusrčio milijono kapitalas.

Kun. J. Karalius, šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas Sheandoah, Pa.

vo po pakietą. Tokia didelė šalpa mūsų žmonės buvo efektyviai sušelpiti."

Iš Luebeko:

"Prieš šventės gavėmė 418 CARE pakietų. Noriu šiuo metu visų Luebeko lietuvių vardu nuoširdžiai padėkoti už gausų sušelpimą švenčių proga. Ypač pakietukai visus nudžiugino ir švenčių nuotaiką pakėlė. Vaiduokiai labai džiaugėsi, sulaukę tokio gero Kalėdų senelio."

Iš Augsburgio:

"Daug lengvesnis pasidaro gyvenimas, kai jauti, kad yra geraširdžių žmonių, kurie rūpinasi, nepamiršta ir sielojasi likusiai Europoje lietuviams."

Lietuviai iš Lenkijos dažnai kreipiasi į Balfą, prašydami paramos. Iš jų laiškų sprendžiant, gyvenimo sąlygos Lenkijoje yra neįsivaizduojamai sunkios — žmonės gyvena dideliame skurde, darbo gauti negali, neturi drabužių nei avalynės. Už nusiųstas jiems gėrybės atėjo keli ir padėkos laišukai Balfui.

LIETUVIŲ KONGRESO DELEGATAMS

Amerikos Lietuvių Taryba savo posėdyje 1953 m. lapkričio mėn. 29 d. nutarė įpareigoti ALT Vykdomąjį Komitetą išleisti buvusio kongreso darbu knygą, kurią pirmoje eilėje gautų kongrese dalyvavę delegatai ir jų atstovautos organizacijos.

Medžiaga šiai knygai tvarkoma ir ruošiamą spaudai. Jau šiuo metu tenka apsispręsti, kiek knygos egzempliorių užsakyti. Tačiau tikrinant kongreso mandatus, pasirodė, kad daugelio delegatų, kuriems knyga turėtų būti pasiųsta, adresai nenurodyti. Savo adresu nepažymėjo ir eilę mandatų išdavusių organizacijų.

Kad visi knyga suinteresuotieji galėtų ją gauti, prašome kongreso delegatus ir jų atstovautas organizacijas skubiai Alto Centrai (1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.) pranešti savo adresus, jei jų nebuvo mandatuose pažymėję.

ALT Sekretoriatas

KARMELETES SESERYS, prancūzės, viena akla, grįžo į Seul iš komunistų nelaisvės Korejoje. Jos buvo laikomos Sibire. Korejoje jos yra išgyvenusios 20 metų, ten ir palieka.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Atsietisimo Draugija

Prie šv. Alfonso bažnyčios yra susispietęs didokas būrys maldingų žmonių, kurie pasivadinę Atsietisimo Draugija. Ji neturi jokių ypatingų įstatų ar nustatytų nario mokesčio. Draugijos narių vienintelė pareiga kiekvieną pirmą mėnesio šeštadienį atlikti bent per vieną valandą išstatyto šv. Sakramento adoraciją su intencija atsieti Eucharistiniam Kristui už patiriamus išniekinimus tame Sakramente. Tai adoracijai skiriamas laikas nuo 1 val. po pietų ligi 6 valandos vakare.

Sausio mėn. 31 d. šios draugijos nariams buvo suruoštos pamaldos šv. Alfonso bažnyčioje ir pusryčiai parapijos salėje. Dalyvavo apie 100 tos draugijos narių ar svečių. Per pusryčius kun. John Ryan S.J. kalbėjo apie Marijos metus ir jų ryšį su šv. Eucharistija. Visai šiai iškilmei, bažnyčioje ir salėje, vadovavo prel. L. Mendelis.

Aukšinis moterystės jubiliejus

Vasario mėn. 7 d. Juozas ir Jieva Petrauskai švenčia moterystės gyvenimo 50 metų sukaktį. Juodu susituokė 1904 metais Lietuvoje. Vienok dėl anais laikais slėgusios Lietuvos žmonės caristinės okupacijos, vos kelėti mėnesių po jungtinių praslinkus, jaunoji pora keliolika metų buvo priversta gyventi atskirai.

Juozas Petrauskas gimė 1887 metų birželio mėn. 17 d. Ozkabalų kaime, Bartininkų valsčiu, Vilkaviškio apskr. Buvo bežemio sūnus. Todėl jaunystę praleido tarnaudamas pas apylinkės ūkininkus. Atsitarėvęs kariuomenėje, vedė žmoną 1904 m. Tais pačiais metais pasitraukė į Vokietiją, kad išvengtų mobilizacijos ir rusų armiją, kuri buvo siunčiama kautis su japonais Korejoje. Vokietijos Bremene, kad ir labai sunkiai gyvendamas, Juozas išmoko amatininko darbo, kuris vėliau jam buvo labai naudingas. 1911 metais atvyko į Baltimore pas savo žmoną, kuri jau kiek anksčiau čia buvo atvažiavusi.

Jieva Petrauskienė (Česonūtė) gimė Suvalkų Kalvarijoje 1883 metų spalio mėn. 28 d. Nors nebuvo lankiusi jokios mokyklos, J. Česonūtė, be lietuvių kalbos, išmoko dar lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Tas kalbas ir šiandien ji nėra pamiršusi. Iš pat jaunystės Jieva buvo susipratusi ir veikli lietuvaitė. Kai po spaudos atgavimo, Kalvarijos bažnyčioje dėl kalbos kilo muštynės tarp lenkų ir lietuvių, Jieva buvo su lietuviams. Ji pateko ir į teismą kaip liudininkė ir kaip kaltinamoji. Tačiau dėl savo sumanumo ne tik pati išsietino, bet dar ir kitiems padėjo.

Be to, ji buvo uoli lietuviškosios spaudos platintoja. Kalvarijoje ji buvo dešinioji ranka žinomos škaplierninkės Agotos, draudžiamų lietuviškų knygų platintojos. Agota knygas pardavdavo, o Jieva Česonūtė jas priimdavo iš atgabenusių, jas labai gudriai saugodavo ir, kai reikėjo, pristatydavo į pardavimo vietą Agotai. Anais laikais lietuvių veikėjų laišakai buvo rusų policijos cenzūruojami. Taigi laiškus reikėjo siuntinėti per patikimus žmones. Kalvarijos apylinkėje uoliausia laišku nešiotoja buvo Jieva. Tokiu būdu ji su laiškais žymesnius Suvalkijos kunigus yra aplankiusi jo keliolika kartų. Dvejatą kartų ji pasiekė net kun. J. Tumą: pirmą kartą, kai jis gyveno Žemaičių paprūšėje, antrą kartą — Vilniuje. Pagaliau slaptoji rusų policija susekė Jievos veikimą. Pėr Kalvarijos apskr. viršininką buvo duotas įsakymas policijai ją suimti. Tačiau sužinojusi apie gresiantį pavojų, Česonūtė mikliai išsisuko iš žandarų nagų ir, nieko nelaukdam, 1906 metais atvyko į Baltimore, kur be pertraukos ir gyvena su savo vyru ligi šiol.

Abu Petrauskai visuomet pasiliko ištikimi tikėjimui ir kalbai, kuriuos išsinešė iš gimtosios žemės. Baltimoreje priklausė ir priklausė lietuvių parapijai, būdami uolūs jos nariai. Sulaukę keturių dukterų: Marijos, Albinos, Eugenijos ir Onos, jas leido mokytis ne tik į pradžios mokyklą, bet ir auktesniąją (High School). Visos dukros jau turi savo šeimas. Jubilėjaus dieną Petrauskai galės pasidžiaugti ne tik savo dukterimis, bet ir keturiais savo žentais ir 9 anūkais ar anūčkėmis.

Dukterys su savo šeimomis ir artimiausi giminės vasario 7 d. Petrauskams jubilėjaus proga ruošia pagerbimą. Tą dieną bus iškilmingos pamaldos bažnyčioje, kurioms vadovaus prel. Mendelis savo padėjėjų kunigų asistuojamas, ir 1 val. — pietūs Lietuvių Sveatinės salėje.

16 Vasario

minėjimas Baltimoreje šiais metais organizuojamas dviem atvejais — vasario 14 pamaldos bažnyčioje ir susirinkimas su prakalbomis ir menine dailimi; vasario 16 Lietuvių svetainėje bus tradicinė puota su kviestaisiais svečiais.

Atėitinkų Studentų Draugovė

Baltimoreje šaukia kas mėnuo savo narių susirinkimą. Kiekvienas Draugovės narys iš eilės privalo skaityti referatą (paskaitą). Po paskaitos eina diskusijos, kurios paprastai esti gyvos. Tokios paskaitos priverčia studentus gilinti savo

IŠ VISUR

• Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM, perkeltas į naujai įkurtą Pranciškonų vienuolyną ir parapiją Toronte. Kennebunk Porte gvardijonu paskirtas Tėv. Jonas Diburys, OFM, "Aidu" žurnalo administratorium, atkeltas iš Brooklyno.

• Pranciškonų Ordino Generalas šį pavasarį atvyksta į Ameriką ir dalyvaus pranciškonų ruošiamame visos Amerikos Marijos kongrese Kalifornijoje.

• Trys lietuviai pranciškonai šių metų mokslo pabaigoje bus įšventinti į kunigus: Bonaventūra Tamoliūnas, Gabrielius Baltušaitis ir Paskalis Sabas. Jie visi studijuoja pranciškonų seminarijoje Wappingers Falls, N. Y.

• Tėv. Vytautas Balčiūnas, OFM, išbuvęs keletą metų Australijoje, atvyksta į Kennebunk Port, Maine.

• Tėvų Pranciškonų vasarvietėje Kennebunk Porte ateinančiai vasarai vietos nebus rezervuojamos. Patalpas, norima panaudoti Marijos metų maldininkams, kurių laukiama iš visos plačiosios Amerikos. Berniukų stovykla veiks kaip paprastai.

• Kun. Vaclo Šarka gavo telegramą iš Lietuvos, Dukšto, su liūdna žinia, kad pereitų metų gruodžio 30 d. mirė jo mamytė Julija Šarkienė, sulaukusi 65 metų amžiaus. Palaidota gruodžio 31 d. Dukšto kapinėse. Hamburgo Liet. Bendruomenės apylinkė reiskia savo kapelionui jo gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užuojautą.

• Ona Čerkienė mirė sausio 26 d. Hamberge, Eppendorfo ligoninėje vėžio liga. Palaidota vasario 2 d. Olsdorfo kapinėse, Hamberge. Velionė kilusi iš Vydutaičių gaimo, Lietuvoje. Liko nuliūdę vyrai Endrikis, sūnus Martynas ir dukterys Frieda ir Rūta.

• Padėka. Šv. Kalėdų proga iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Gailėtingųjų Seserų Draugijos tretyje vienkartinę pašalpą sumojo 150 dol. Gautingo sanatorijoje besigydančioms lietuviams sušelpiti. Draugijos vadovybei bei narėms reikiame nuoširdžiausią padėką visų Gautingo lietuvių ligonių vardu.

PLB Gautingo Apylinkės Valdyba

išsilavinimą ir tobulinti lietuvių kalbos mokėjimą. Sausio 31 d. paskaitą skaitė draugovės narys Meidūnas.

Narimantas Donatas

Aleksandro ir Genovaitės (Kreičmaraitės) Radžių sūnelis, buvo pakrikštytas sausio mėn. 21 d. šv. Alfonso bažnyčioje. Krikšto apeigas atliko kun. P. Patlaba. Krikšto tėvais buvo: Kaz. Bradūnas ir Stasė Balčiūnienė. J. M.

MELSKIS SU BAŽNYČIA

Visų sekmadienių ir didesniųjų švenčių mišių maldas lietuviškai ir kitų daug maldų bei giesmių rasite maldaknygėje

Būk mums malonus

Parėngė

PREL. F. BARTKUS
413 pusl. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N.Y.

„VYTIES“ PLATINIMO VAJUS!

VISI VYČIAI IR JŲ PRIETELIAI Į DARBĄ!

- Vyčių Centro Valdyba ir "VYTIES" Redakcija skelbia "VYTIES" platinimo vajų nuo š.m. gruodžio 1 d. iki 1954 m. kovo 1 d. Daugiausia surinkusiems "VYTIES" prenumeratorių paskirta 13 dovanų: trys dovanos pinigais — \$25, \$15, \$10 ir dešimt dovanų knygomis.
- Dovanoms skirti \$50 paaukojo kun. Dr. J. Prunskis, "Drango" Redaktorius, Chicago, Ill., o dešimt knygų apie Fatimą MARIJĄ KALBĄ PASAULIUI kun. Myk. Vembra, Stoughton, Mass.
- Tat, Vyčiai ir jų prieteliai, aplankykite visus pažįstamus ir kiekvieną lietuvišką šeimą! Pasistenkite nuoširdžiai atlikti šį gražų "Vyties" platinimo darbą ir laimėti paskirtas dovanas.
- Tenelieka 1954 metais nė vieno jaunuolio, -ės, kuris neskaitytų įdomiausio jaunimo žurnalo "VYTIS."

"VYTIS," 395 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Kearny, N. J.

Ispūdingas dainų ir deklamacijų vakaras

Kearny - Harrison ir apylinkių lietuviams šį kartą didelį įspūdį padarė Sopulingosios Dievo Motinos Parapijos choro suruoštas dainų ir deklamacijų vakaras sausio mėn. 30 d. Lietuvių Pol. Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.

Vakaro programa buvo įdomi ir įvairi. Klausėms gražių lietuviškų liaudies dainų, širdį veriančių eilėraščių, juokais persunktų fejletonų ir t.t.

Pirmoje programos dalyje mišrus parapijos choras darniai ir drausmingai sudainavo eilę liaudies dainų, gi solistės G. Mazur ir F. Schillon dainų repertuarą papildė, išpildydamos solo lietuviškas ir angliškas dainas.

Danūtė Mėlynytė jausmingai padeklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraštį: "Apie Dainą", Povilas Bivainis deklamavo, gestais ir mimika išreiškė "Sūnų palaidūną" H. Nagio, o Jurgis Vaitauskas visus prajuokino Petro Armino eilėraščiu: "Keleiviai ir šunys".

Moteryų sodaliečių choras pirmąją programos dalį baigė gražiai išpildydamos įvairias lietuviškas liaudies dainas.

Antroje dalyje muz. Alg. Kačanauskas perskaitė VII. Bražviliaus fejletoną: "Kaip Matas Ameriką gelbėjo". Skaitydamas ir vaidindamas šį fejletoną, Alg. Kačanauskas publiką sužavėjo ir ligi ašarų prajuokino. Toliau gražiai pasirodė Elizabetho vyrų oktetas, publikos priverstas net antrą kartą į sceną išeiti ir padainuoti.

Deklamatoriai: D. Mėlynytė ir P. Bivainis dar padeklamavo keletą gražių eilėraščių iš mūsų poezijos, o solistės G. Mazur ir F. Schillon tęsė toliau programoje numatytas lietuviškas ir angliškas dainas.

Pabaigoje rinktinės jėgos: parapijos choras, Moterys sodaliečių, Elizabetho vyrų oktetas sutartinai užtraukė: "Žalių girelė" — J. Gaubo, "Valiok, dalgelė" — J. Strolis ir "Karvelė" — Č. Sasnausko. Solo giedojo G. Mazur.

Reikia pastebėti, kad vakaro programa, užtrukusi 2 val., buvo gerai suderinta ir puikiai išpildyta. Išpildė Kearny-Harrison lietuvių jėgos, pasikviečiant į talką tik Elizabetho vyrų oktetą (4 žm.).

Visa našta teko muz. Alg. Kačanauskui, kurį reikia pripažinti visapusišku meistrui: vadovavo programai, dirigavo chorams, akompanavo, skaitė fejletonus, programą įvairino šamojais ir komplimentais. Tai tikrai jėga, kuri gali daug ką padaryti ir moka lietuviškąsias jėgas sujungti kultūriniam ir visuomeniniam darbui.

Visus kitus vakaro techninius darbus gerai organizavo ir juos pravedė: vakaro rengimo komisijos pirmininkė Ona Skurvydienė, O. Mėlynytė, K. Barzdukas ir U. Nėkrošiūtė.

Vakaro pelnas naujamai bažnyčiai statyti. J. M.

MUZ. ALF. MIKULSKIS, vasario 28 d. Lietuvos Nepriklausomybės šventei rengiamo koncerto Čiurlionio ansamblio ir simfoninio orkestro dirigentas.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviai tautiniame festivalyje

Šeštadienį, vasario 6 d., Pennsylvanijos Universitete bus visų tautybių šokių ir muzikos festivalis. Jame dalyvaus ir geriausia lietuviškų tautinių šokių grupė, vadovaujama nepailestamos p. Irenos Karalienės. Ši grupė buvo pirmoji Philadelphia, gražiai pradėjusi mūsų tautinį šokių meną. Jie pirmieji pasirodė ir šiame svarbiame festivalyje su tikraisiais tautiniais šokiais, nes kurį laiką ten per nesusipratimą įlysdavo neiški grupė lietuvių vardu. Čia pažymėtina, kad Karalienės grupė labai gražiai pademonstravo šviesiems mūsų šokių grožį jau keliolika atvejų. Grupė mieliai talkininkauja ir lietuviškiems parengimams. Šokėjai mieliai priimti Lietuvių Muzikalinės salės, kurioje jie jau kelinti metai mokosi šokti.

A. a. Monika Bakanauskienė Velionė, ilgai ir sunkiai sirgusi, atsiskyrė su šiuo pasauliu sausio 28 d. Iškilmingai palaidota iš šv. Kazimiero parap. bažnyčios vasario 1 d. Laidojo J. Kavaliauskas. Velionė paliko nuliūdusią gausią šeimą.

Naujas klubo šeiminkas Lietuvių klubas sausio 31 d. išrinko naują šeiminką P. Čiapa, jauną ir energingą vyrą. Sveikinam ir linkim pasisekimo.

Susipratęs klubas Lietuvių pašalpinis klubas, 928 Moyamensing Ave., nuosirdžiai remia lietuvių reikalus. Klubas duoda patalpas repetuoti lietuvių meno ansambliui, kurį veda Kaulinis, ir tautinių šokių grupei. Klubas taip pat stengiasi lietuvišką jaunimą priimti ir globoti, nes vėliau tik jaunieji ir palaikys klubo veiklą. Klubas jau seniai turi sportininkų ratelį. X.

ROCHESTER, N. Y.

— Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 21 d. Pagrindiniu kalbėtoju atvyks Leonas Šimutis, Alto pirmininkas ir dienraščio Draugas redaktorius. Minėjimas prasidės iškilmingomis 11 val. pamaldomis, kuriose dalyvaus visos lietuvių organizacijos eisenoje. 3 val. p.p. parapijos salėje kalbos ir meninė programa.

— Lietuvos kalbos pamokas vėl perėmė E. Užumeckienė, kuri praeitais metais mokė lietuvių kalbą šv. Jurgio lietuvių parapijos mokykloje. Apie pusę metų mokė lietuvių kalbą, parapijos vargonininkas Petras Armonas, iš šių pareigų pasitraukė.

— Lietuvių radijo klubas ieško naujos radijos stoties, nes buvusi WRNW radijo stotis nesutiko toliau atnaujinti lietuvių ir ukrainiečių kalbomis valandėlių transliacijų sutarties. Sutartis neatnaujinta dėl to, kad tarp muzikos plokštelių buvo kalbama ilgiau, kaip vieną minutę.

— Šv. Jurgio lietuvių parapija 1953 metus baigė su pelnu. Buvo gauta 25,594.77 dol.

Išleista 23,954,28 dol. Statybos Fonde palikta 9,080,38 dol. ir 1954 metams likutis: 3,026,16 dol.

— Lietuvių Enciklopediją užsisakė: P. Mocejūnas, M. Ulinskaitė, J. Švedas, J. Sodys, K. Raškaitis, Eug. Jankus, J. Sedlickas, H. Žemelis ir dr. Alf. Stankaitis.

— Labiausiai perkamos knygos: Bernd. Brazdžionio, Didžioji kryžkelė, Al. Barono, Užgesęs sniegas ir Antanas Vanagaitis. Visas naujausias lietuviškas knygas galima gauti šv. Jurgio lietuvių parapijos pradžios mokyklos raštinėje.

— DLK Birutės ir Vyčių draugovių skautai Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą rengia vasario 14 d. Minėjimas uždaras.

— Šv. Jurgio Amerikos skautų tradicinis bazaras — viešos varžytinės (White elephant auction) įvyks parapijos salėje vasario 7 d. 2 val. p.p.

Norwood, Mass.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ALRK Federacijos 10-tas skyrius rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 14 d. 3:30 v. p.p. šv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, St. James Ave. Buš svarbių kalbų ir meninė programa.

Pagrindiniu kalbėtoju bus kun. K. Mažutis iš So. Bostono, bus ir kitų gerų kalbėtojų. Meninė programos dalį išpildys šv. Cicilijos choras, vad. vargonininko V. Kamantausko, ir šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujant V. Tumienė.

Mieli broliai ir sesės lietuvišiai norwoodiečiai ir apylinkės lietuvišiai, kviečiami gausiai dalyvauti minėjime. Mes gyvename laisvoje Dėdės Sa-

LIETUVIŠKO MENO KONCERTAS

CLEVELAND, OHIO.

Alto skyrius Lietuvos Nepriklausomybės šventei šiemet rengia didelį koncertą, kuris įvyks vasario 28 d. 8 val. vakaro WHK radijo stoties didžiojoje koncertų salėje (5000 Euclid Ave.). Dalyvaus muz. Alf. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis, simfoninis Clevelando orkestras, Metropolitaino operos solistas Alg. Brazis ir vietinės solistės J. Kristolaitytė ir Ald. Stempužienė. Ryšium su šiuo koncertu sausio 26 d. Alto valdyba sukvietė vietos lietuvių spaudos atstovus, kuriems koncerto dirigentas muz. Alf. Mikulskis atsakė į eilę klausimų.

— Tai yra pirmasis įvykis Clevelande, — pradėjo Mikulskis, — kad simfoninis orkestras bus panaudotas lietuviško meno koncerte. Ir apskritai simfoninis orkestras yra retas įvykis visos mūsų išeivijos kultūriniame gyvenime. Taigi reikia dėkoti šio koncerto rengėjams, kad jie ryžosi imtis šio didelio darbo ir nepabijojo sunkumų.

— Pats centrinis programos punktas, — tęsė toliau mūsų maestro, — bus neužmirštamoji St. Šimkaus kantata "Atsisveikinimas su tėvyne", sukurta pagal vysk. Baranausko žodžius "Sudiev, Lietuva, man linksma buvo gyventi savo šalėlyje." Šimkus giliai įsijautė į poeto žodžius, ir muzi-

kinis romantinis kantatos stilius labai atitinka tautinę giesmės nuotaiką. Kantata Nepriklausomajam Lietuviui buvo pastatyta keliais atvejais. Aš pats ją su simfoniniu orkestru atlikau 1935 m. Klaipėdoje ir vėliau pakartočiau. 1942 m. ją atliko mano vadovaujamas Pedagoginio Instituto choras ir Vilniaus simfoninis orkestras. Atrodo, kad jos pastatymas dabar Clevelande labai atitiks mūsų nuotaikas šiuo tragiškuoju Lietuvos metu.

— Norėdamas St. Šimkui dar daugiau išryškinti, duosiu grynai simfoninį jėgų kūrinių — simfoninę "Nemuno" poemą. Joje kompozitoriui labai sėkmingai pavyko suderinti lietuvių liaudies meno motyvus su moderniojo muzikos stiliumi.

— Esu taip pat numatęs atlikti ir Karlovičiaus simfoninę lietuvišką rapsodiją. Kodėl Karlovičiaus? Juk jo tėvas buvo lietuvis ir net visuomenės veikėjas. Kompozitorius gimė Lenkijoje, bet dažnai lankydavosi ir mūsų Vilniuje. Šiai rapsodijai, vieninteliam didelės vertės savo simfoniniam kūriniui, jis pasirinko ne ką kita, tik lietuviškus motyvus — joje girdimi rytų pietų Lietuvos raudų ir lietuviškos lopšinės motyvai.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS, kuris su simfoniniu Clevelando orkestru atliks St. Šimkaus kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne."

DARBININKO REMĖJAI

Savo aukomis "Darbininką" yra parėmę, atsilpygindami už kalendorių:

Po \$10.00
F. Šlapelis, Rochester, N. Y.

Po \$5.00
Sister M. Adeline, Chicago, Ill., J. Mitchell, Brooklyn, N. Y.

Po \$4.00
A. Rabikauskas, Maspeth, N. Y., P. Kauklys, E. Hartford, Conn., J. Balbatas, Euclid, Ohio, A. Gumauskas, Providence, R. I., A. Sedlavičius, Hudson, Mass.

Po \$3.00
Miss L. Tiškus, Flushing, L. I., N. Y., K. Kaminskis, Bay-side, L. I., N. Y., V. Trečiokas, Chazy, N. Y., A. Sabaliauskas, Rumford, Me., Mrs. C. Kalvaitis, Watertown, Conn., Mrs. V. Yomant, St. Petersburg, Fla.

Po \$2.00
BROOKLYN, N. Y. — Ign. Tubutis, Mrs. M. Kazlauskas,

mo žemėje. Čia turime spaudos ir žodžio laisvę, galime kalbėti savo kalba ir iškelti savo tautos trispalvę vėliavą šalia Dėdės Samo gražios žvaigždėtos vėliavos ir giedoti savo tautos Himną. Tad visi, neatsisveigiant, kaip seniai esame atvykę iš Lietuvos, dalyvaukime. Mums visiems rūpi Lietuvos išlaisvinimas. Kelkime balsą, nenurimkime, kol Lietuva bus išlaisvinta iš rusų komunistų vergijos. Visi dalyvaukime minėjime!

Federacijos skyriaus valdyba

Nukelta į 7 psl.

TELEPHONE:

DEARBORN 2.0819

TO PLACE

HELP WANTED ADS.

ASK FOR AD TAKER

Display

CALL
GEORGE EISELE
PHARMACIST
for
Highest Quality
and
Lowest Prices on Prescriptions,
Vitamins and Drugs
We understand German.
176 W. Adams Street
Phone FRanklin 2-8935
We understand German

Home of

Fine Foods & Drinks

Complete selection of tasty Noon Lunches, served from 11 to 2 p.m. Full Course Evening Dinners served from 5 to 9 p.m. daily. Our delicious meals are prepared by The Roy Weber. Your favorite Cocktail is always available. Join us—any time.

IDLE HOUR

9110 Waukegan Road
just north of Dempster
Phone ORchard 3-9535
Morton Grove, Ill.

NOW AVAILABLE

Western Avenue Ball Room

for
DANCES—WEDDINGS
Modern Ball Room — Clean
Lighted Rest Rooms and Lounges
New Efficient
Check Room Equipment
Modern RCA Sound System
ALL DATES NOW OPEN

Western Avenue Ball Room

3504 S. Western Avenue
Chicago 9, Ill. C19 LA. 3-1212

HELP WANTED MALE

LAISVA VIETA
PRITYRUSIAM
LIKERIŲ
PARDAVEJUI

nes mirė vienas vyresnis mūsų pardavėjas, kuris šioj apylinkėj išdirbo 17 metų.

Union Liquor Co.

1025 W. North Ave.
MOhawk 4-4500

NEW STOCK OF 1954

RADIO & TELEVISION SETS

Sales, Service—Repairs

Pick Up and Delivery

TIME TELEVISION

2626 N. MILWAUKEE

Belmonts 5-1263

MECHANIKOS INŽINIERIUS
IR PROJEKTUOTOJAS

dirbęs nemažiau kaip 3 metus kelių pravedimo mašinų skyriuje, SKUBIAI REIKALINGAS. Gabiam vyrui geras atlyginimas. Rašyti:

THE DARBININKAS, c/o MR. WALAWITZ

79 W. Monroe, Chicago 3, Ill.

NUO CARO RUBLIO
IKI BOI ŠEVIKU
CERVONCO

rasi Jono K. Kario "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI" knygoje 1915-1941 m. Lietuvoj kursavusių pinigų istoriją, numizmatiką ir natūralaus dydžio banknotų bei monetų fotografijas.

Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje vietoje! Anglų kalba santrauka knygoje daro ją įskaitomą ir nemokantiems lietuviškai. Ir visa tai — tik už 5 dol.

Užsakydami rašykite:

J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

V. Patašius užbaigė 6-ju 1953 New South Wales pirmenybėse (Australija). Jis surinko 6½ taškų iš 13. P-bes laimėjo Australijos meisteris L. Steiner, surinkęs 13-0 taškų!

Patašius laimėjo prieš 3-čios vietos laimėtoją J. V. Kellner, Sydnejaus universiteto meistrą J. G. Stocks, be to prieš R. Bendą, M. Broun ir T. Homeyerį. Lygiom baigė su M. Goldstein, McGrath ir B. Djakow. Australijos "Chess World" Dec. 1953, pabrėžė, kad Patašius lošė sumaniau ir drąsiau negu įprastai. (1952 m. NSW p-besė Patašius buvo 10-tas su 5 tš., padaręs 6 lygias).

Taigi, greta Arlauskio, buv. Pietų Australijos ir dabartinio Australijos korespondentinio meisterio, ir P. Šalkausko, kuris 1951 ir 1952 Vakarų Australijos p-besė dukart baigė ketvirtuoju, susilaukėme naujos pajėgos Patašiaus asmeny. Jis 1952 Sydnejaus universiteto meisteris ir 1953 universiteto vicemeisteris.

Chicago p-besė perkūniečiai su Roger klubu sulošė lygiom 3-3. Lošė tokioj eilėj: Estka ½, Zujus 1, Kalvaitis ½, Jakštas 1. 5-toj ir 6-toj len-toj mūšikiai pralošė.

Pirmose rungtynėse Perkūno šachmatininkai laimėjo prieš Austin klubą 3½-2½.

Harvardo universitetas, kuris Bostono p-besė eina be pralaimėjimo, įveikė lietuvių 4½-½. Tik Rimas Karosas baigė lygiom su Pettigrew.

Šiandieną So. Bostono Liet. Pil. klube lietuvių turi paskutines šio sezono rungtynes su Cambridge YMCA. Mūšikiai tikisi išlaikyti trečią vietą Bostono p-besė.

Lietuvių rungtynių balansas prieš Harvardo universitetą, byloja, nors ir nežymiai, lietuvių naudai. Iš 12 turėtų rungtynių: laimėta — 5, lygiom — 3 ir pralaimėta — 4. Nei vienas iš Bostono šachmatų klubų šituo pasigirti negali, o reikia žinoti, kad Harvardas 1949-54 m. bėgyje laimi 4-tą kartą Bostono pirmenybes. Pažvelki-

MERLIN VOLZKE su arkliu "Apple Valley" laimėjo pirmą vietą ir \$161.400. Lenktynės įvyko Santa Anita, Arcadia, Cal.

"Darbininko" rėmėjai

Atkelta iš 6 pusl.

Po \$1.00

BROOKLYN, N. Y. — Mrs. B. V. Gedvilienė, W. Ambroze, J. Galinis, Mrs. J. Klant, Mrs. M. Stučienė, M. Putinas, Mrs. L. Koppas, Mrs. J. Vaicekauskas, V. Zubriškas, Vyt. Zukauskas, J. Batus, Mrs. A. Botyrius, W. Šukis, K. Bacauskas, K. Kairys, L. Janulevičius, A. Bagdonas, Wm. J. Borus, Mrs. M. Šleiderienė, A. Jankauskas,

me į rungtynių pasekmes Lietuviai - Harvardo Universitetas:

1949-50	3-2,	2½-2½
1950-51	3½-1½	2½-2½
1951-52	3-2	4½-½
	4-1	1-4
1952-53	2½-2½	1-4
1953-54	1-4	½-4½

K. Merkis buvo pakviestas į Portsmouth turnyrą sausio 30-31, draug su H. Daly, Curdo ir kt., bet dėl komandinių p-bių vykti negalėjo.

Adelaidės ltviai turėjo pas save gruodžio mėn. didelį turnyrą. Laimėjo Australijos meisteris L. Steiner su 10½-½ (lygios su Endzeliniu), 2. latvis Endzelis 7½, G. Berri-man, Hanks ir latvis K. Ozols po 6½, C. J. S. Purdy, buv. kt. mažiau. 12 dalyvių.

LIETUVIŠKA GELIŲ KRAUTUVĖ "REGINA"

GĖLĖS kambarinės ir skintos vedybiniai buketai, karsažai, laidotuvių vainikai ir gelių sėklos. Lietuviški saldainiai "RŪTA" detalai ir urmu.

Užsakymai priimami telefonu. Gėlės pristatomos betkur.

FLORIST REGINA

522 Grand Street Brooklyn, N. Y. Tel. ST 2-7909

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WFSX-1230 kilocycles-Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ža-nors pasveikinti ar pasikelti, tai susikite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

A. ir O. IVASKAI

Telefonai: NORwood 7-1449 ar SOUTH Boston 8-4618

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489

Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduoda sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONA MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, IVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

SPORTAS

I RVEL PRALAIMĖTA

Rungtynės tarp LSK ir N. Y. Ungarian S. C. baigėsi 1:3 pastarųjų naudai.

Nors kartas nuo karto LSK vienuolikėje blýsteli tikro futbolo spindulėlis, bet tik vienoje kitose rungtynėse, o paskui ir vėl pradeda žaisti primityvų futbolą.

Viso to svarbiausia priežastis, kad komanda niekada nesitreniruoja, o be tinkamo pasirošimo, nežiūrint geriausių pastangų iš klubo vadovybės surasti naujų "žvaigždžių", ta pati istorija kartosis amžinai.

Klubo vadovybei reikėtų rasti galimybių sukviesti žaidikus nors vieną kartą savaitėje rimtai treniruotei. Be to, ir patys žaidikai turėtų parodyti daugiau gerų norų.

Tų pačių rezervinių komandų rungtynės baigėsi 0:0.

Sekmadienį, vasario 7 d. LSK žaidžia prieš Swiss S. C. Rungtynės įvyks Eintrachto aikštėje 2:30 v. p.p.

—Priežaismis — rezervinių komandų rungtynės — 11:15. K—a

Lietuvių Sporto Klubui vėliau įteikimo šventė vakaras nukeliamas į vasario 20 d. 7 val. v. Šventė — vakaras įvyks šv. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams st., Newark, N. J.

Strazdienė, J. Liudvinaitis, Mrs. B. Ashmont.

MISRŪS New Jersey miesteliai — Miss R. Barauskaitė, K. Marcinka, Jersey City, Mrs. M. Gurskis, V. Yustas, Bayonne, M. Drazdauskas, N. Arlington, Mrs. A. Legis, So. Orange, Mrs. V. Staniškis, Franklin, Mrs. P. Avizonis, Dumont, B. Budris, Freehold, Miss L. Amante, Highland Park.

(bus daugiau)

Sirdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos visiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANČISKONAI

Help wanted Female

BOOKKEEPING MACHINE OPERATOR

Preferably experienced Sundstrand. Good pay. Work in Brooklyn. Phone: HY 8-7263

ELIZABETH, N. J. — S.

Dzikas, Mrs. H. Savickas, Z. Kašeta, Mrs. A. Peškus, Mrs. A. Lapinskas, A. Strazdas, A. Asevičius, L. Roman.

PATERSON, N. J. — Miss L. Jankauskaitė, J. Volkus, V. Šlepakovas, V. Čiziūnas, S. Augulis.

NEWARK, N. J. — J. Kulikauskas, P. Elseika, E. Vaškas, Mrs. T. Staugaitis.

KEARNY, N. J. — Mrs. A. Bylaitis, B. Linkus, O. Dabravalskis.

LINDEN, N. J. — Mrs. V.

LIETUVOS "Atsiminimai" Radio Valandų Šeštadieniais 4.45 iki 5.30 val. p.p. Stotis WEVD 1330k-107.5m JACK-J-TUKAS DIREKTORIUS 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J. Tel. WAverly 6-3325

SVEIKA MARIJA

MAŽASIS ALDYNAS

PARENGĖ KUN. STASYS YLA

IMMACULATA LEIDINYS 1953

Kietais viršeliais, 371 psl.

Kaina \$2.50

Gaunamas:

"DARBININKO" ADMIN.

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Užsisakykite

Darbininką 1954 m.

Labai gera, mokanti gražiai gyventi knygelė, tinkanti visiems, ypač jaunimui, parašyta

O. SWETT MARDEN

Džiaukis gyvenimu

Kaina tik 70 centų

Gaunama:

"DARBININKO" administracijoj

Visiem yra malonu skaityti prisiminimai mūsų narsiuju karių iš Lietuvos Nepriklausomybės 1919-1920 metų.

Jie yra aprašomi

Pulk. J. Petruičio LAISVĖ GINANT

I-as tomas 200 p. — \$2.00

II-as tomas 310 p. — \$3.00

Užsisakyti galima

"DARBININKO" administracijoj

Tel. EV. 8-9794

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS

LIETUVIŲ SPECIALISTŲ COLLISION IR AUTO TAIŠYMO D-VĖ

Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.

J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate

2 ½ %

A Year

Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts Interest starts the first of the month on sums from \$25. to \$10,000.

Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

RAMUNES

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visiems proga ramunių gauti pas mus. Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvepia, turi malonų skonį, sveika ir gardu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidney). Jeigu esi nuvargęs, sušalęs, gerks ramunių arbata. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerks ramunes. Prisiųsk mum \$2.50, o mes prisiųsime jum ramunių visą svarą. I Kanadą — \$2.75.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas

MODERNIŠKA KOPLYČIA

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME

M. P. BALLAS — Direktorius

ALB. BALTRONAS-BALTON

Reikalų Vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-SALINSKAS

Laidotuvių Direktorius

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves.

Koplyčios nemokamai visos miesto dalyse; veikia ventiliacija.

Tel. Virginia 7-4499

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje.

128 E. 86th STREET

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikalus — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street,

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAIŠYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New York.

Darbo valandos: kasdien nuo 1 val. p.p. iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tel. EVERgreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave.	185-24 Horace Harding Blvd
Glendale, N. Y.	Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue	219-17 Jamaica Avenue
Flushing, N. Y.	Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue	176 Rockaway Avenue
Ridgewood, N. Y.	Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue	4380 White Plains Road
Woodside, N. Y.	Bronx, N. Y.

19 West Post Road

White Plains, N. Y.

MAIN STORE

6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelių Karalienės salėje, sekmadienį, vasario 7 d. 6 v.v. Amžinojo Rožančiaus draugija rengia laimėjimų vakarą su užkandžiais. Lankiama svečių.

Skautininkų gyvenančių New York'e, trumpas pasitarimas įvyks vasario 7 d. 12:15 v. Apreiškimo par. mokykloje. Bus aptarti administraciniai ir aktyvūs veiklos klausimai.

T. V. Gidžiūnas, OFM, keliamas iš Kennebunk Port, Me., į Toronto, Kanadą, lankėsi New York'e, kur gavo Amerikos pilietybę.

Dr. Juozas Zaranka, profesorius Bogotoje, Kolumbija, atostogų praleisti buvo atvykęs į JAV. Ilgesnį laiką buvo sustojęs Detroite pas savo brolių, iš ten lankėsi Kanadoje. New York'e buvo apsisistojęs pas savo giminę Vytautą Augustiną. Vasario 2 d. iš New York'o jis išskrido į Miami, iš kur tuoj pas grįžta į Kolumbiją.

Kaip pasiekti St. Felix St. Playhouse, kur bus vaidinamas **H. Kačinsko jubilėjinis spektaklis?**

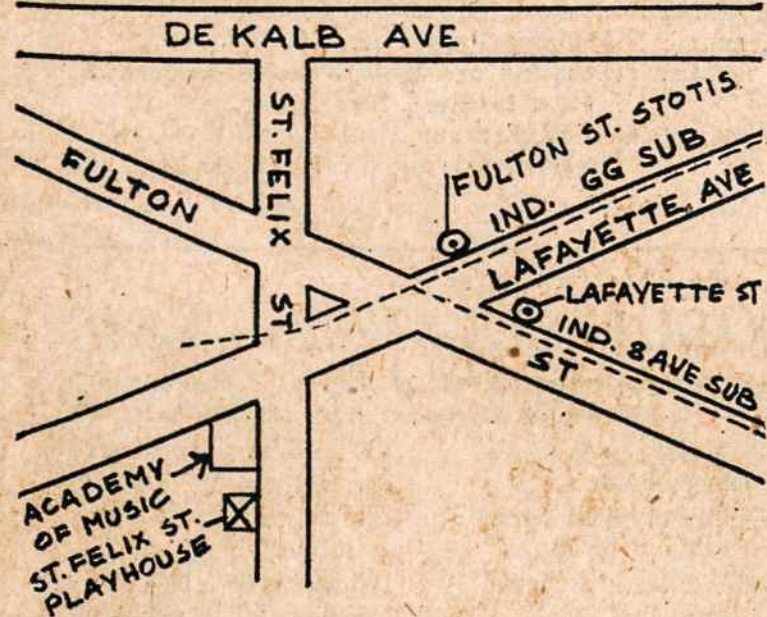
1. Važiuojant iš Queens "F" ir "E" traukiniais persėsti Queens Plaza stotyje į IND "GG" traukinį ir važiuoti iki Fulton stoties. Iš ten 2 bloka iki salės.

2. Važiuojant "Canarsie" linijos traukiniu persėsti Lormer stotyje į IND "G" traukinį ir važiuoti iki Fulton stoties.

3. Iš East New York'o važiuoti IND 8 Avenue linijos traukiniu iki Lafayette stoties. Nuo čia 2 bloka iki salės.

Važiuojant iš E. New York'o BMT linija persėsti Broadway Junction stotyje į IND 8 Avenue traukinį.

Salės adresas: 126 St. Felix Street, Brooklyn, N. Y.

Prel. Pr. M. Juras

grįžo iš atostogų pro New Yorką ir dalyvavo Lietuvių Kultūros Instituto posėdyje, įvykusiame "Darbininko", redakcijos patalpose.

Moterų Sąjungos

24 kuopos susirinkimas šaukiamas vasario 7 d. 5 val. p.p., sekmadienį, Angelių Karalienės par. salėje.

Už a.a. kun. prof. A. Šidlausko

vėl jo mirties metinės sukakties proga vasario 13, šeštadienį, 10 val. Angelių Karalienės bažnyčioje bus atlaikytos gedulingos pamaldos. Visi velionies draugai, bičiuliai, pažįstami prašomi dalyvauti.

Ateitininkų sendraugijų

susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 5 d. 7.30 val. Angelių Kar. par. salėje. Programoje kun. dr. Maknio pasakaita apie Bažnyčios ir valstybės santykius.

Jupiteris juokiasi

Cronino veikalas, kurį J. Blekaitis stato H. Kačinsko 30 metų sceninio darbo sukakties proga, patraukė visuomenės dėmesį. Į premjerą iš Bostono atvyksta Bern. Brazdžionis ir A. Gustaitis.

Paskaita apie padėtį Lietuvoje

Vasario 7 d., sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos mokykloje, Brooklyne, šaukiamas Lietuvių Bendruomenės New York'o I Apylinkės susirinkimas, kuriame V. Rastenins skaitys paskaitą tema "Padėtis Lietuvoje po Stalino mirties." Apylinkės valdyba maloniai kviečia lietuvių dalyvauti šiame susirinkime.

Inžinieriams, Architektams ir Technikos studentams

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New York'o skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks š.m. vasario 6 d. (šešt.) 7 val. Baltic Freedom House, 131 E. 70 St., N.Y.C. Bus demonstruojama dvi techn. filmos: "How Television Works" ir "Power is Our Business."

• Rinkliava Urugvajui. Sausio 31 Waterburio, Conn. šv. Juozapo bažnyčioje įvyko lietuvių Marijos statomai šventovei Urugvajuje rinkliava, kuri davė \$1658.08, neskaitant tų aukotojų, kurie apsiėmė įtaisyti keleta stacijų, komuninę, monstraciją ir net šoninį altorių, o patsai Gerb. kun. J. J. Valantiejus, tos parapijos klebonas, apsiėmė įtaisyti gražų tabernakulį. T. J. Bružikas, S. J. yra labai visiems dėkingas.

Kario koncertas

įvyks sekmadienį, vasario 7 d., Apreiškimo par. salėje. Programoje: operos solistė Vincė Jonuškaitė ir pianistas Aleksas Mroziński. Pradžią 5 val., bilietai 1,50 ir 1,25 dol.

Dr. A. Kučas

profesoriaujas Scranton, Pa., universitete, pasinaudomas atostogom, lankėsi New York'e pas savo draugus.

Lietuvių kriaucių

neprigulmingo klubo metinis susirinkimas įvyks vasario 12 d. Lietuvių piliečių klube, 280 Union Ave., 7:30 v.v. Visi nariai būtinai dalyvaukite ir užsimokėkite duokles.

Pirm. J. Piterson

MIRĖ INŽ. JUOZAS G. SAGEVIČIUS

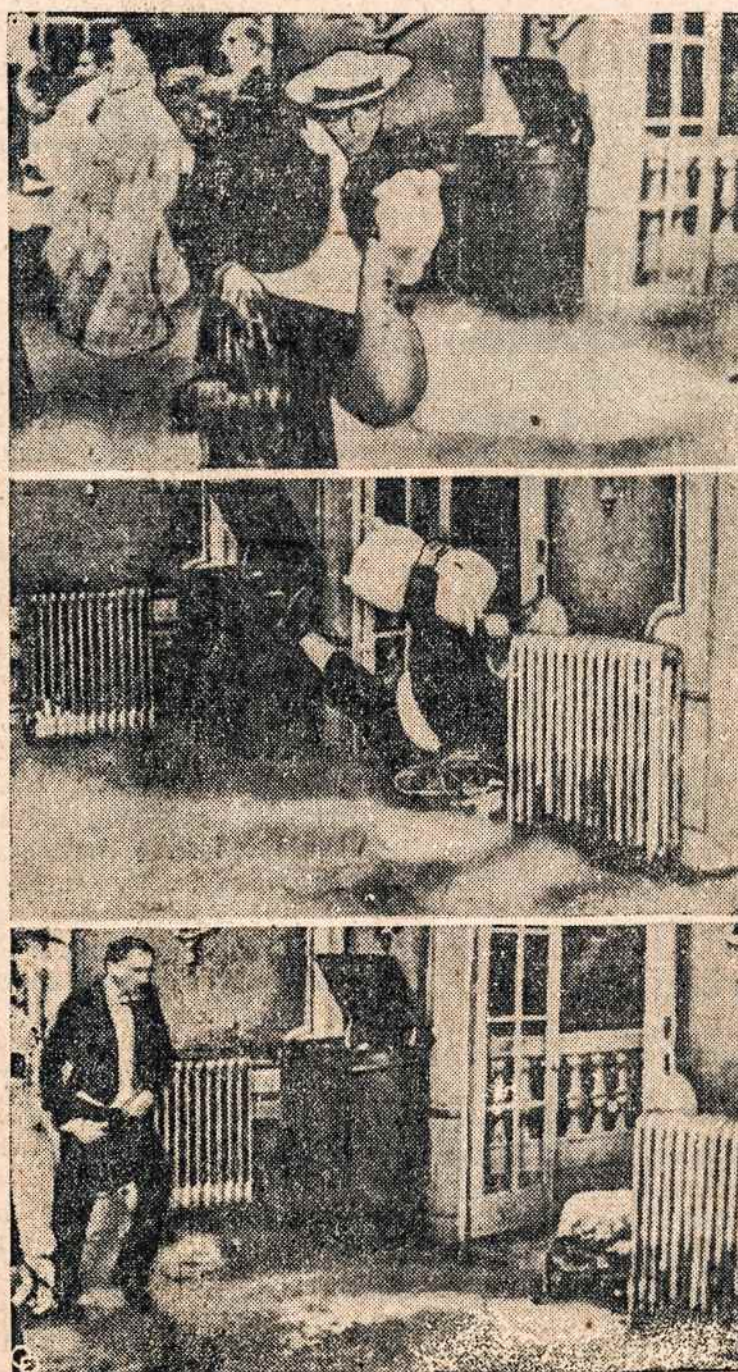
Pereitų metų gale 70 metų amžiaus sukaktį atšventęs, prieš dvejus metus skaudžiai operuotas ir dabar vėl sunkiai mėsens pasirgęs, sausio 29 d. mirė inž. Juozas G. Sagevičius, gyv. 95-09 Woodhaven Court, Ozone Park 16, N. Y.

Inž. J. G. Sagevičius buvo nenuilstantis daugelio lietuvių patriotiškų bei ekonomiškų organizacijų steigėjas, jų uolus valdybų pareigūnas ir garbingas narys, o taip pat Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos New York'o skyriaus steigėjas, nuolatinis visų skyriaus valdybų pareigūnas, skyriaus garbės narys ir Stud. Atsargos karininkų "Romovės" mecenatas. Jis išstisęs sąv. gyvenimo metus buvo nuolatinis Am. lietuvių spaudos bendradarbis, jos rėmėjas ir skaitytojas.

Am. Liet. Inžinierių ir Architektų S-gos, New York'o skyriaus nariai, susirinkę sausio 30 d. prie savo garbės nario inž. J. G. Sagevičiaus karsto, padėjo gyvų gėlių vainiką, o skyriaus pirmininkas inž. A. Mačiūnas tarė nuosirdų ir jautrų atsisveikinimo žodį. Vasario 1 d. po gedulingų mišių St. Mary Gate of Haven bažnyčioje, 101st Ave. ir 104th St., Ozone Parke, a.a. Juozo G. Sagevičiaus kūnas palaidotas St. Charles kapuose, Farmingdale.

Inž. K. Krulikas

Užsakykite "Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

JACKIE GLEASON, artistas komikas, vaidindamas New York'e televizijoje paslydo ir nusilaužė kojos riešą. Trys vaizdai rodo, kaip ta nelaimė jį ištiko.

ELIZABETH, N. J.

Paminėti Vasario 16 šiemet rengiamasi gana iškilmingai. Minėjimas įvyks vasario 14 d. Bažnyčioje prieš sumą, 10.40 bus giedama Libera ir atitinkamos maldos; už žuvusius dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Per sumą giedos choras specialiai parengtas giesmes. 4 v. p.p. "Laisvės salėje" bus pralabos. Kalbės kongresmanas nuo New Jersey valstybės, atvykęs iš Washingtono, Harris Ellims, taip pat New Jersey valstybės atstovas, miesto majoras Lacort. Lietuviškai kalbės kleb. kun. M. Kemėžis. Programoje dalyvaus skautai, vadovaujami Ir. Vėblauskienės, mokyklos vaikučiai ir choras su specialia programa. Rp.

Laimėjo. Prieš mėnesį mūsų parapiinės mokyklos krepšinio žaidikai laimėjo miesto parapijinių mokyklų tarpe pirmą vietą. Šiomis dienomis Dorothy York (Jurksa) laimėjo pirmą vietą už rašinį apie dantų higieną. Konkursas buvo paskelbtas tarp Elizabetho miesto, apskričio ir New Jersey valstybės pradžios mokyklų. Jos laimėjimas suteikė daug džiaugsmo visai mokyklai, o kleb. kun. M. Kemėžis per mišias pranešimuose sveikino laimėtoją. Ta proga vietinė spauda plačiai paminėjo lietuvių. Dorothy puikiai groja akordeonu. Kl.

Arkiv. Cushing aukšt. mokykla

nuo vasario 7 iki 14 d. prima naujas mokines į pirmąją klasę. Už mokslą ir už naudojimąsi mokyklos knygomis moksleiviai mokėti 50 dol. Mokyklos stipendijai gauti reikia išlaikyti egzaminus. Egzaminai bus vasario 6 d. 9 val. ryto. Egzaminams registruotis reikia iki vasario 2 d.

Malda šventiems metams

Bostono arkivyskupijos bažnyčiose buvo kiekvieną sekmadienį po pamokslų skaitoma malda už taiką. Šiais Marijos metais arkivyskupas įsakė kalbėti maldą į Mariją, "Atsimink, o švenčiausioji Mergele Marija."

Kun. Jonas Žuromskis

Šv. Petro par. vikaras buvo pakviestas kalbėti St. Marys' par. CYO naujų narių priėmimo iškilmėse. Iškilmės įvyko sausio mėn. 27 d.

Whist Party

Šeštadienį, sausio mėn. 30 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje prie East 7-tos gatvės Lietuvos Dukterų Draugija rengia Whist Party. Rengėjos kviečia visus atsilankyti.

New Hampshire sniegynuose

Praėjusį savaitgalį Bostono vyčiai praleido sportiškoje nuotaidoje East Jaffrey, N. H., sniegynuose. Išvykoje dalyvavo 25 kalnų sporto mėgėjai. Oras buvo puikus ir nuotaidas entuziastiška. Nelaimė, bešiužinėdamas vyčių pirminkas Jonas Danielius išsilaužė koją.

Užgavėnių balius

įvyks vasario 28 d. 6 val. vakare, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Rengia LRK Susivienijimo 94 kuopa. Programoje: solo dainos, akordiono muzika ir baletas. Išpildo jaunieji ir vyresnieji kuopos nariai. Šokiams gros puiki salioninė kapela. Prie bufeto "Baltos Meškos" alus ir kiti gėrimai. Įeinant aukojama \$1.50. Veltui šaltų ir šiltų valgių bufetas.

Palengvins susisiekimą.

Gatvių sankryžoje Andrew Square, kur yra didelis susikimšimas, Bostono miesto valdyba paskyrė 150,000 dol. įrengti toje vietoje moderniai kryžkelei. Teks nugriauti trys gyvenamieji namai.

Pakrikštyta

Sausio 24 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštyta Juozapo ir Valerijos Šertikių dukterė Ritos ir Liudvikos vardais; tėvai gyvena 61 Thomas Park, So. Boston; ir Williamo Gee ir Bernisės Ekamaitės-Gee dukterė Celestina ir Marysės vardais; tėvai gyvena 59 B St., So. Boston.

Sausio mėn. 31 d. šv. Petro par. bažnyčioje pakrikštytas Jokūbo Vaclovo ir Almyros Martinkūnės - Shankų sūnus Jokūbas ir Vaclovo vardais (tėvai gyvena 72 Farragut Rd., So. Boston) ir Edvardo ir Janet - Rakauskų sūnus Edvardo vardu. Tėvai gyvena 133 Bolton gatvė, So. Boston.

Cambridge, Mass.

Svečias

Prof. kun. Pranas Aukštikalnis sausio 30 aplankė lietuvių Nekalto Prasidėjimo parapijos kleboniją ir sekmadienį, sausio 31, atlaikė parapijos pirmas 7 val. pamaldas. Tą pačią dieną išvyko aplankyti So. Bostone savo mamytės, nes pirmadienį laukia vėl mokyklos darbas.

Bažnyčią dekoruoti

vasario 2 d. jau pradėta; tikimasi, kad bus iki Velykų darbas baigtas. Parapičiai, džiaugsmo pagauti, gausiau minėtam tikslui aukoja.

Moterų ir mergaičių

sodaliečių bendra šv. Komunija bus vasario 7 d. Po pamaldų pusryčiai ir susirinkimas, kuriame sodalietė Valerija Jankauskaitė padarys pranešimą apie N. A. mergaičių sodaliečių suvažiavimą, įvykusį sausio 10 d. Norwood, Mass.

Išgriovė istorinius vartus

Prie įėjimo į Bostono miesto valdybos namus yra gražūs ir istoriniai vartai. Sausio 29 d. apie 6 val. vak. kieme žaidė du maži vaikai. Bežaidžiamieji atrišo nuo vėliavos stiebo virvę ir ją prikabinė prie sustojusio ten automobilio. Automobilio vairuotojas, nieko nepastebėjęs, pradėjo važiuoti ir nuvertė 50 pėdų aukštumo vėliavos stiebą, kuris grūdamas išvertė akmeninių vartų stulpą. Praeiviai pasakoja, kad vaikai galėjo būti 8 ar 10 m. amžiaus. Nuostolių padaryta už 2000 dolerių.

MIRĖ

Sausio 27 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidota Domicelė Simanavičiūtė - Butkienė, 63 m. amžiaus. Velionė gyveno 507 E. 7 gatv., So. Boston. Dideliame nuliūdime paliko vyrą Steponą ir du sūnus Steponą ir Vincą.

Vasario 4 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Pranas Žibutis. Velionis gyveno 263 Bolton gatvė, So. Boston. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Teklę Jaruševičiūtę-Žibutienę, sūnų, dukterį ir dvi augtines.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykal, Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6134

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Griaboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Lithuanian Furniture Co. MOVERS — SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

Š. m. vasario mėn. 6 d., 7:30 v. v. ir 7 d. 3 v. p.p. ST. FELIX ST. PLAYHOUSE, 126 St. Felix St., Brooklyne

HENRIKO KAČINSKO

30 m. scenos darbo jubilėjaus proga,

SPEKTAKLIS — BENEFISAS

JUPITERIS JUOKIASI

A. I. Cronino 3 v. 5 pav. drama

Režisierius J. Blekaitis. Dailininkas Pr. Lapė. Šalia jubilato vaidina: A. Bendoriūtė, E. Čiurlytė, L. Kašubaitė, A. Kundrotaitė, A. Mikulskytė - Zikarienė, T. Alinskas, J. Lapurka, E. Liogys, Vl. Zareckas.

Iėjimo anka \$2.00

"RUTOS" RADIO DRAUGIJA
MALONIAI KVIEČIA Į SAVO METINĮ

MENINIŲ VAKARĄ

kuris įvyks

vasario—February 7 d.

Šv. Jurgio Draugijos salėje,

180 New York Ave.

Newark, N. J.

PROGRAMOJE dalyvaus Operetės Choras, vad. prof. Stankūno, "Rutos" ansamblis, vad. to paties muziko; lietuvių, latvių ir estų tautinių šokių ansambliai.

Po programos, kuri prasidės 4 val. 30 min. popiet, bus linksmi šokiai, grojant Mel-Chorps orkestrui; bus bufetas su skaniais valgiais ir gėrimais.

IĖJIMAS \$1.25

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 36 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS
IVYKS SEKMADIENĮ,

1954 m. vasario mėn. 14 dieną,

4 val. po pietų,

WEBSTER HALL, 119-25 East 11th St., New York'e

PROGRAMOJE: žinomas Amerikos senatorius iš Washington, D. C. Visų keturių Tarybų sudarančių srovių vardu kalbės prof. Kazys Pakštas.

Meninėje programoje: Lietuvos Operos solistė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė ir žinomas solistas Aleksandras Vasiliauskas. Dainuos ir žinomas vietos Operetės choras, vadovaujamas žinomo muziko ir solisto p. Stankūno. Po minėjimo programos šokiai, kuriems gros Adomo Jezavito orkestras.

Bilietų kainos: \$2.00 prie įėjimo, \$1.50 perkant iš anksto, \$1.00 moksleiviams, vaikams nemokamai, New York'o ir apylinkių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

New Yorko Lietuvių Taryba.